

IVAIRIOS ŽINUTĖS

New York.—Kapitalistas Raskob, demokratų partijos pirmininkas, aukauja \$100,000 tos partijos rinkimų kampanijai. Matote, iš kur buržujų partijos ima įplaukas.

New York.—Spalių 15 d. buvo 11 naujų susirgimų vaiku paralyžium.

New York.—Išmetama iš darbo 282 parkų darbininkai, praėjus vasaros sezonui.

Dublin.—Airijos seimas priėmė "valstybės apsaugos" įstatymą. Komunistų Partiją paverčia nelegale organizacija. Airijos buržuazija dreba prieš komunizmo pavojų.

Valadolid, Ispanija.—Susikirtime klerikalų su jų oponentais sužeista septyniolika žmonių.

Paryžius.—Pasprukęs Ispanijos karalius Alfonso ketina neužilgo vėl sugrįžti ant sosto.

Madrid.—Buvęs Ispanijos prezidentas Zamora žada kovoti už permainingą konstituciją, kuri atskiria bažnyčią nuo valstybės.

Vancouver, Kanada.—Amerikos Darbo Federacijos konvencija vėl išrinko reakcionierių Green savo prezidentu. Taip pat nutarta reikalauti valdžios, kad visai uždarytų Amerikos duris imigrantams.

New York.—Čionai mieste budavo jama "Radio Miestas." Tik trijų namų pastatymas lėšuos \$50,000,000! Pinigų mūrams yra, o bedarbiai negauna nė cento.

Cristobal, Canal Zone.—Genevieve Lykes laivas gabenos 1,000 karvių. Jos pasibaidė ir prasidėjo grumimas. Tik apie 20 išliko gyvos, o kitos užsimušė. Pats laivas su visais darbininkais vos tapo išgelbėtas.

Mexico City.—Čionai gelžkelio darbininkams nukopėjo algas ant 10 nuoš. Darbininkai rengiasi prie streiko.

London.—Karališkas poetas Masefield tvirtina, kad kurioj šalyj daugiausia saulės, ten daugiausia poezijos ir geriausi poetai.

San Francisco, Calif.—Vargšas buržujus senatorius Johnson tik dabar sužinojo, kad Jungtines Valstijas valdo "diktatūra ir oligarchija." Jis tą pasakė ryšyje su Amerikos susidėjimu su Tautų Lyga del Mandžurijos.

NUZUDĖ NEPAGEIDAUJAMĄ KUDIKĮ

CORTLAND, N. Y.—R. J. Simpson, 28 metų ir jo žmona Marė, 22 metų, pasodinti į kalėjimą. Jie kaltinami nužudyme 14 mėnesių berniuko, Marės kūdikio, kurio ji susilaukė dar prieš apšvedimą. Abudu prišpažino prie baisios žmogždystės.

Firmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis (First Lithuanian Workers' Daily) Išleina Kasdien, Apart Nedėldienų

L A I S V Ė

Darbininkai Visų Šalių. Vienykite! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 246 Telephone, Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., šeštadienis, Spalių (October) 17, 1931 Pavienio Numerio Kaina 4c Metai XXI, Dienraščio XIII

Ekstra Pittsburgho Lietuviam Darbininkam

Antradienį, spalių 20 d., 7:30 v. vakare, atsibus labai svarbios prakalbos. Kalbės draugas Andrulis, "Vilnies" redaktorius iš Chicagos. Drg. Andrulis jau labai senai kalbėjo Pittsburghe ir tik tas vienas prakalbas jam ši sykių turėjime šioje apielinkėje. Todel visi Pittsburgho ir apielinkės lietuviai darbininkai ir darbininkės ateište pasiklausyti šių prakalbų. Prakalbos įvyks L.M.D. svetainėj, Pittsburgho Soho dalyj. Visus kviečia Rengėjai.

Japonija Užima Daugiau Miestų Mandžurijoje

SHANGHAI.— Japonija varo darbą Mandžurijos užgriebimo pirmyn. Vėl jos kariuomenė užėmė eilę miestų neva su tuo tikslu, kad išnaikinti "banditus." Septyni traukiniai kareivių ir amunicijos pasiūsta į vakarus nuo Mukdeno. Japonijos kariuomenė okupavo miestus Chuliuho, Sinmin ir Paichipao.

Pačiam Shanghaije prasidėjo platus boikotas prieš Japonijos tavorus.

Baptistų Bažnyčios Kunigai Pasirinko Socialistų Partiją

NEW YORK.—Ot kur nuprogresavo socialfašistinė Socialistų Partija. Šio miesto baptistų bažnyčios kunigų susivienijimas nutarė užgirti Socialistų Partijos kandidatus miesto rinkimuose. Kadangi demokratų ir republikonai taip baisiai susitėpė šmugeliu ir vadygystėmis, tai tie kunigai man, kad dabar geriausia partija palaikymui kapitalizmo tvarkos liko Socialistų Partija su kunigu Norman Thomas priešakyje!

Varšava.—Kruvinasis Pilsudskis išvažiavo į Romuniją ant "vakacijų." Bet visam svietui aišku, kad jis ten nuyko kariniais reikalais.

West Orange, N. J.—Išradėjas Edisonas jau netežai sąmonės, mirties laukiamą bile valandą.

TAUTŲ LYGA KVIEČIA AMERIKĄ TALKON PRIEŠ JAPONIJOS NORĄ

GENEVA.— Tautų Lygos taryba 13 balsų prieš 1 nutarė kviesti Jungtines Valstijas talkon delei konfliktu tarpe Japonijos ir Chinijos. Tokiam užkvietimui priešinosi Japonijos atstovas. Taryba savo posėdį laikė slaptai. Tautų Lyga, vadinasi, pasirinko Amerikos imperialistus prieš Japonijos imperialis-

BANKAI TEBEVIRSTA NUO KOJŲ; HOOVERIO PLANAI EINA VELNIOP

Valdžia paaukojo bankieriams penkis šimtus milijonų dolerių, kad išgelbėtų bankus nuo bankruto, bet bankai vis tiek bankrutuoja. Štai tik vienos spalių 16 d. pranešimai per New Yorko "Timesą." Tarentum, Pa.—Užsadarė Savings bankas ir nunešė \$1,800,000. West Newton, Pa.—Merchants bankas užsadarė su \$900,000. Harrisburg, Pa.— Commercial Trust Co. subankrutavo, su \$686,000. Shinnston, W. Va.—Farmers bankas subankrutavo. Jane Lew, W. Va.—Union bankas užsadarė. St. Louis, Mo.—Subankrutavo du bankai Missouri valstijoje. Fowler, Ind.—Subankrutavo Benton pavieto bankas. Columbia, S. C.—South Carolinoy spalių 15 d. nuvirtu nuo kojų penkiolika bankų! Trenton, N. J.—Spalių 15 d. subankrutavo du bankai New Jersey valstijoje.

SUSKILO PARDAVIKŲ VOKIETIJOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJA

BERLYN.— Spalių 5 d. kuosis kairiomis frazėmis. Čionai laikė konvenciją "kai Pačioj konvencijoj buvo leiriarsparniai" socialdemokratai ir suorganizavo "Nepriklausomą Socialistų Darbininkų Partiją." Prie jos prisidėjo šeši reichstago socialdemokratai nariai, kurie tapo išmesti iš Socialdemokratų Partijos. Konvencijoj buvo pareikšta, kad nauja partija veda derybas su renegatu Brandleriu del susivienijimo. Tai bus kontr-revoliucinė pardavikų partija, kaip ir socialdemokratai, tik ji mas-

ITUŽĖ ANGLIJOS MAINIERIAI IŠVĖJO IŠ SAVO TARPO PARDAVIKĄ MACDONALDĄ

LONDON.— Nesiseka pardavikui MacDonaldui rinkimų kampanija. Jis lenoda prie darbininkų, o ypaci prie mainierių. Bet mainieriai uja jį laukan iš savo tarpo. MacDonaldas savo kandidatūra išstatė Seaham Harbor distrikte. Dabar toj apielinkėj baladojasi su prakalbomis. Bandė sakyti prakalbą Chattone, bet susirinkę mainieriai nuujo mo platformos ir išvijo laukan. Kuomet mainieriai sukilo, tai jis išvadino juos chuliganais. To užteko, kad išvesti mainierius iš kantrybės. Pardavikas MacDonaldas turėjo nutraukti kalbą ir bėgti iš svetainės su visa savo genge, kurią čia buvo atsivežęs del apsaugos.

Nusizudė Du Bedarbiai

NEW YORK.—Spalių 14 d. rastas pasikoręs Joseph Troy, 49 metų amžiaus, bedarbis, siuvėjas. Pasikorėties 193 St. Charles Muller, kuris neseniai savo šeimynai pareiškė, kad jis darys desipertiškus žygius, jeigu negaus darbo, rastas pasikoręs savo namo sklepe po num. 92-02 Eight Ave.

Japonija Piktinasi Jung. Valstijų Žygiais

TOKIO.— J a ponijos spauda labai smerkia Jungtines Valstijas, kad jos lenda prie Tautų Lygos reikale Japonijos ir Chinijos konflikto. Mat, Amerikos ir Japonijos imperialistiniai interesai senai kertasi pasaulinėj rinkoje. Amerika nenori Japonijos išgalėjimo. Ji todel palaiko Chiang Kai-sheko pusę. Beje, Nankingo valdžia daugiausia tik ir pasilaiko Amerikos doleriais. Todel Japonijos buržuazija sako, kad Amerika kišasi į Mandžurijos dalyką ne draugiškumo, bet saumylingais imperialistiniais tikslais.

Šalin Sutonuotus Apgavikus

NEW YORK.— Katalikų bažnyčia yra mirtinas neprietelius alkanų bedarbių. Ji padeda valdžiai ir bosams marinti milijonus. Štai šio didmiesčio katalikų bažnyčios galva kardinolas Hayes įsakė visose bažnyčiose laikyti speciales pamaldas "prieš bedarbę." Tose pamaldose kunigai turi nurodyti parapijonams, kad jie atsiduotų dieviui, būtų ramūs ir kentėtų kantriai. Specialėms pamaldoms skiriamos trys dienos—spalių 22, 23 ir 24. Tai bjaurus bedarbių apgaudinėjimas. Šalin sutonuotus apgavikus!

PRAKEIKĖ DIVORSUS

ST. PETERSBURG, Fla.— Buvęs New Yorko policijos komisisionierus Dr. Simson tvirtina, kad divorsai yra kriminalizmo pamatas. Jis nori, kad nors šeimynos kurios nesutinka galvas nusi-suktų, ale gyventų kruvoje. 1930 metais Jungtinėse Valstijose buvo 2,256,360 apšvedimų ir 291,962 persiskyrimai.

RENGKITES PRIE LIETUVIŲ DARBININKŲ DEMONSTRACIJOS BROOKLYNE, SPALIŲ 22

Ateinantį ketvirtadienį, spalių 22 d., komunistai rengia lietuvių darbininkų masmitingį Piliiečių Klubo svetainėj, kamps Stagg St. ir Union Ave., Brooklyne. Tai turėtų būti didelė darbininkų demonstracija. Susirinkime bus gvildenami trys svarbūs klausimai: Ar Chinijos ir Japonijos konfliktas veda prie pasaulio naujo karo? Ką Amerikos bedarbiai turės daryti ateinančią žiemą? Kodel pruseikiniai oportunistai, klerikalai, fašistai ir socialfašistai prieš komunistus? Kalbės drg. V. Andrulis, dienraščio "Vilnies" redaktorius iš Chicagos. Taip pat draugai A. Bimba ir V. Tauras. Šiame masmitinge bus visai naujas dalykas. Lietuvių Darbininkų Susivienijimo jaunuolių kuopa perstatys puikų darbininkiską "Pantomime." Lošime dalyvauja grupė darbininkų, bosas, kunigas, kareivis ir policistas. Darbininkai sukyla ir išveja parazitus. O paskui visa publika griausmingai užtraukia "Internacionalą" ir "On the Picket Line." Todel Brooklyno ir apielinkės darbininkai, ruoškitės dalyvauti šioje demonstracijoje prieš bedarbę, prieš karo pavojų ir už mūsų revoliucinio judėjimo vienybę!

IŠ UŽ GELEŽINIŲ GROTŲ DRAUGĖ BERKMAN ŠAUKIA LAWRENCE AUDEJUS TESTI KOVĄ

Suglauskite Savo Eiles po Nacionalės Audėjų Darbininkų Unijos Vėliava; Atmeskite Valdžios ir Amerikos Darbo Federacijos Apgavikus; Šalin Arbitražas; tik Eilinių Narių Komitetai Gali Ginti Savo Reikalus Derybose su Bosais

Draugė Edith Berkman, drąši kovotoja ir organizatorė Nacionalės Audėjų D. Unijos tapo suareštuota ir įkalinta už vadovavimą Lawrence audėjų streikui. Ji laikoma Bostono kalėjime delei išdeportavimo. Jinai iš už geležinių grotų išleido atsisaikimą į audėjus, ragindama juos laikytis vienybės ir nugalėti bosus, kurie užsimojo ant algų. Jos atsisaikimas skamba: "Draugai audėjai ir audėjai: Audinių savininkai suorganizavo savo streiklauišią piliečių komitetą, imigracijos departamentą, Amerikos Darbo Federacijos vadovybę ir Socialistų Partiją, idant atstumti darbininkus nuo tikro streiko, kuriam vadovauja Nacionalė Audėjų Darbininkų Unija Lawrence. Jie išplėšė iš streiko eilių Edith Berkman ir William Murdoch, streiko vadus ir organizatorius, atšaukdami kauciją. Bosų agentas teisėjas Lowell tą purviną darbą atliko. "Is imigracijos departamento kalėjimo aš noriu paskykti Lawrence streikieriams: Darbininkai! Organizuokitės po vadovybe mūsų karingos unijos, Nacionalės Audėjų Darbininkų Unijos. Sudarykite bendrą frontą visų darbininkų už tikrą streiką, idant sudaužyt algų kapojimą. "Suvienytas frontas piliečių komiteto, Darbo Federacijos, bosų, ir gubernatoriaus Ely yra skebų frontas, kad sudaužyti streiką, ir kad išgelbėti savininkų pelnus iš krautuvės maisto pavalgydino. Visi, kurie surišti su tuo įvykiu, prizadėjo tylėti ir neišduoti jos vardo, kad nepažeimins jos. Betgi padėtis šitos mokytojos ir šimtų kitų daro gėdą visai Chicagai." Daro gėdą ne visai Chicagai, bet visam prakeiktam kapitalizmui.

Chicagos Mokytojos Alpsta iš Bado Mokyklose

CHIGAGO, ILL. — Jau nuo balandžio mėnesio šimtai mokytojų negauna algos. Vienas mokyklų tarybos narys padarė tokį pareiškimą: "Chicagos viešųjų mokyklų mokytojai ir mokytojos prilipo liepto galą. Jų dvasia sudaužyta. Daugelyje atsitikimų jų skurdas nepakenčiamas. Viena alkana ir be cento mokytoja perėči pentkadienį apalpo ir sudribo ant grindų mokykloj. Keturi jos draugai mokytojai, kuriuos pašaukė vaikai, atgaivino ją ir atnešė iš krautuvės maisto pavalgydino. Visi, kurie surišti su tuo įvykiu, prizadėjo tylėti ir neišduoti jos vardo, kad nepažeimins jos. Betgi padėtis šitos mokytojos ir šimtų kitų daro gėdą visai Chicagai." Daro gėdą ne visai Chicagai, bet visam prakeiktam kapitalizmui.

Komunistų Demonstracijos Vokietijos Sostinėje

BERLYN.— Spalių 15 d. prasidėjo reichstago sesijos. Komunistų Partija suaruošė milžiniškas darbininkų demonstracijas Berlyno gatvėse. Demonstracijų buvo keliolika įvairiose miesto dalyse. Visur policija darė puolimus ant demonstrantų. Šeši draugai pašauti sunkiai, daug lengviau sužeisti, o trisdešimtis suareštuota.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

Subscription Rates: United States, per year \$6.00; Foreign countries, per year \$8.00; Canada and Brazil, per year \$6.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

REVOLIUCINĖS SPAUDOS VAJUS

Revoliucinė spauda yra nepavarduojamas darbininkų klasės irankis kovai prieš išnaudotojus. Buržuazija laiko pavergus darbininkus ir biednus valstiečius vien tik fiziniai, bet ir dvasiniai.

Darbininkų ir valstiečių klasei parazitai įkalba, kad kapitalistai yra reikalingi darbininkams, ir kad kapitalistinė tvarka yra tobuliausia visuomenės valdymosi forma, kuri teikia laimę visiems.

Nežiūrint, kad baisi bedarbė ir skurdas slėgia milijonus, dar ir šiandien didelė didžiama darbininkų yra įpaučiota buržuazijos pasakose, kad kapitalizmas yra geras.

Taigi vėjus už revoliucinę spaudą yra sąmoningų darbininkų darbymetės augstuma, kad apšviesti atsilikusius masių sluoksnius. Vyriausia užduotis kiekvieno klasiniai sąmoningo revoliucinio darbininko plėsti savo klasės spaudą.

Todel, draugės ir draugai, visi sujungkime gaiviausias jėgas platinimui komunistinės spaudos. Vėjus jau prasidėjo su spalio 15 d. Literatūros ir kitų darbininkų organizacijų apskričiai jau užtiesė vėjus veikimo tinklus.

Jau pradžioje šio rašto kalbėjome, kad be revoliucinių darbininkų galvose nėra galima revoliucija visuomeniniame gyvenime. Taigi vėjaininkai, kurie daugiausia pasidavę revoliucijos prirengiamajam darbe, skleidžiamai apšvieta, ne tik atlieka didelį pasitarnavimą darbininkų klasei reikalams, bet važiuos ir į Sovietų Sąjungą.

Siemė "Laisvė", Literatūros Draugija ir "Vilnis" bendrai susidėję duoda vėjaininkams kelionės lėšas į darbininkų šalį. Vėjaininkai ne tik gaus kelionės lėšas, bet jie nuvažiuos, kaip atstovai revoliucinės, komunistinės spaudos. Jiems bus duodamos pirmos progos susipažinti su spaudos įtaka ir role budavojime naujo gyvenimo Sovietų Sąjungoje.

Brooklyno, Minersvillės ir Bostono apielinkių vėjaininkai jau metasi darban. Literatūros Draugijos 7 Apskritys paskirstė kolonijoms kvotas. Geriausia pasiųsmėjusiems vėjaininkams duos dovanas. Jie praneša:

"Septintas Apskritys šale dovanos į Sovietų Sąjungą važiuoti dar nuo savęs duoda antrą dovaną tam draugui bei draugei, kurie geriausia pasidavę laike vėjaininkams. Jiems bus pilnai apmokama kelionė ir pragyvenimo lėšos į Komunistų Partijos Mokyklą Brooklyne."

Iš kitosios anglies apielinkės draugė Rušinskienė rašo:

"Pereitą šeštadienį vakare turėjome bendrą A.L.D.L.D. 9 Apskričio ir L.D.S.A. 6 Rajono komitetų ir vėjaininkų posėdį. Apart nustatytos vėjaininkams dovanos, kelionės į Sovietų Sąjungą, dar nuo savęs mes paskyrėme \$15 dovanų savo vėjaininkams. Daugiausia punktų gavusiame yra skiriama \$7, sekančiam \$5, ir trečiam \$3."

Antro Apskričio ribose, kuris yra Brooklyno apielinkėje, darbininkų organizacijų apskričiai neskyrė iš izdo dovanų vėjaininkams, bet yra nutarta surengti revoliucinės spaudos bankietą vėjaininkams reikalams. Likusiu pelnu nuo bankieto bus padengiamos vėjaininkų kelionės lėšos.

Smulkių žinių neturim, ka veikia Clevelando, Detroito, Chicagos ir kitos apielinkės. Tačiau nepriešieina abejoti, kad ten vėjaininkams darba eina visais garais.

Dideles pasekmes vėjaininkams duoti tik tuomet, jei vėjaininkai darbuosis planingai. Kolonijose ir miesteliuose vėjaininkai turi veikti bendru frontu. Reikia sumobilizuoti spēkas atskiruose miesteliuose bei miesto dalyse ir vėjaininkai turi eiti palei stubas. Būti labai gerai, kad generaliai vėjaininkai aplankytų miestelius, net ir didelius miestus ir su vietos darbininkų pagalba eiti į darbininkų namus ir kalbinti užsirašyti komunistinius dienraščius ir stoti į Literatūros Draugiją.

Jeigu mes, draugai, nepaliksimė nei vieno akmenio nevertę, kurie randasi vėjaininkų kelyje, tai mes turėsim tokią pasekmingą vėjaininkų, kokio lietuvų darbininkų revoliucinis judėjimas dar nežinojo.

Visi draugai ir draugės pirmyn, į savo klasės revoliucinio darbymetės lauką komunistinės spaudos platinimui ir gavimui narių revoliucinei Literatūros Draugijai.

APŽVALGA

Darbininkų Organizacijų Valo Savo Eiles nuo Oportunistų Renegatų

Oportunistiniai renegatai, susimetę į prieškomunistinę opoziciją, įkurė savo menševistinę organizaciją ir ruošiasi prie leidimo "Naujos Klampynės." Pruseika ir kompanija tikėjosi galės suvilti lietuvius darbininkus ir juos nutempti į komunistinio judėjimo priešų eiles.

Jau darbininkai parodė griežtą nusistatymą prieš renegatus. Pruseika gyresis, kad jis suorganizavo Literatūros Draugiją, kad paskui jį seka didžiama revoliucinių lietuvų darbininkų. Bet atėjo tos draugijos nominacijos ir iš šesiu tūkstančių narių Pruseika tegavo 97 balsus.

Tai buvo taip, kaip ta patarlė sako, "vaikai tėvo matyti nenori." Jei Pruseika mislina, kad jis yra tos draugijos "tėvas" ir turi bent kiek kapsiško unaro, tai turėtų prisipažinti, kad jis atsimušė kaktą į sieną, o darbininkai spardo jam į užpakalį.

Ne tik darbininkai Pruseikai atsuka užpakalį, bet ima už čiuprynos jį ir jo sėbrus ir meta laukan iš revoliucinių organizacijų.

Nesenai įvyko A.L.D.L.D. 19 kp. Chicagoj susirinkimas. Ten buvo iškeltas menševiko Strazdo išmetimo klausimas. Apie tai "Vilnyje" spalio 12 d. skaitome:

"Eita prie balsavimo. Cionai, beje J. Elmanas, kuris diskusijose nedalyvavo, kažin kokiu išrokavimu, padarė pastabą pirmininkui, kad ir Pruseika yra šios kuopos narys. Pirmininkas pastebė, kad įnešimas liečia tik Strazdą. Eina balsavimas. Už išmetimą veikia visi, prieš tik viena Petrutienė balsuoja; susilaukė Elmanas ir Petrutis. Drgė Mekskienė duoda įnešimą išmesti ir Pruseiką. Balsuoja vėl visi tie, kurie pirmiau balsavo; prieš—niekas; nebalsuoja Elmanas ir Petrutis."

Oportunistai bijosi masių kritikos. Po visą Ameriką yra šaukiamos lietuvų revoliucinių ir šiaip darbininkų organizacijų bendros konferencijos. Oportunistai pasisakė, kad tas konferencijas jie boikotuos. Toks Pruseiką bijosi nosį iškišti, kur susirenka šimtai darbininkų, kur komunistinės šviesos spinduliai nušviečiama darbininkų pasiliosavimo kelias. Gi mes, draugai, dar uoliau ruoškimės prie bendrų konferencijų. Kiekvieno kolonijoje, kiekvienaame miestelyje reikia išjudinti darbininkus, kad jie imtų dalyvumą tose masinėse darbininkų sueigo-se.

Momentas labai svarbus. Kovos prieš mus stovi labai didelės. Visas kapitalistinis pasaulis klimpsta ekonominiam chaoso. Varžytinės ir rietynės tarp imperialistų didėja. Toluose Rytuose pilnas oras parako ir kapitalistai gali išspręgtinti karą bile dieną.

Gi iš kitos pusės bedarbė. Milionai darbininkų badauja. Lietuviai darbininkai negali būti, kaip kokia išskirta, realaus gyvenimo nepaliesta sala. Nėra išskirti iš tų kančių, kuriose yra nardinama visa darbininkų klasė.

Kad sėkmingai būtų galima vesti kovą su parazitais, su kapitalistine valdžia, tai darbininkų revoliucinis judėjimas turi apsiavilyti nuo jį nuodijančių elementų.

Čicagos draugai parodė renegatams duris iš revoliucinės Literatūros Draugijos. Cementuokim revoliucines spēkas. Vjenykim darbininkus po Komunistų Partijos vėliava.

Čicagos draugai parodė renegatams duris iš revoliucinės Literatūros Draugijos. Cementuokim revoliucines spēkas. Vjenykim darbininkus po Komunistų Partijos vėliava.

Vietomis užsidega aliejaus šaltiniai ir dega per metus metus ir negali juos užgesinti. Taip gaisrai sunaikina daug aliejaus Jungtinėse Valstijose ir Meksikoj. Sovietų Sąjungoje gaisrų gesinime padarytas naujas progresas.

Bakų aliejaus šaltinių laukuose, po vadovyste inžinieriaus A. Azerbažanskio, į 32 dienas išgręžta 570 metrų gilumo aliejaus šaltinis. Atlikimui to darbo pakako tikta keturių grąžtų, vartojant naująs metodus, kuomet seniau del tokių darbų panaudodavo iki 80 grąžtų.

Visus nustebino naujos metododos. Liepos 19 dieną jau mušė aliejaus fontanas su galinga spēka. Jį užvardino šaltiniu No. 493. Bet štai naktį užsidega tas šaltinis. Iš kokios priežasties tas atsitiko, dar ir dabar nežinia. Bet tai pirmas toks gaisras Sovietų Sąjungos aliejaus laukuose į 11 metų laiko.

Imtasi gesinimo darbo, naudotos senovinės priemonės, ne tik vietinių gaisrininkų, bet ir Jungtinių Valstijų. Gaisras rijo kasdien šimtus tonų žibalo. Susidomėjo visi tos Sąjungos teritorijos gyventojai. Pradėjo plaukti įvairūs pasiūlymai, kurių skaičius į 15 dienų pasiekė 500. Imtasi naujų metodų gesinime. Degantis šaltinis apneštas žemės volais, kad ugnis nesiplėstų toliaus. Pravešta po degančio aliejaus ežero ry-nos, kurių pagalba išgelbėta daugiau 1,000 tonų aliejaus ir sumažinta gaisras, o paskui, naudojant naujas gesinimo priemones gaisras užgesintas į 15 dienų. Tai padarytas didelis progresas aliejaus gaisrų gesinimo srityje.

Vėjaininkai už mūsų dienraščius "Laisvė" ir "Vilnis" bei A.L.D.L.D. naujus narius jau prasidėjo. Visur vadovaujanti komitetai ir draugai imasi darbo. Bet reikia įtraukti kuo plačiausias darbininkų minias į tą darbą.

IVAIRŪS DALYKAI

12 d. spalio įvyko A.L.D.L.D. 28-tos kuopos susirinkimas. Narių atsilankė nedaug, nežinia dėl kokios priežasties. Viena keista, žlūrint į tuos mūsų draugus. Priklauso organizacijai, o į susirinkimus neina. Būdamo, kada dirba gerai, tai sakydamo, kad nusidirbęs, nenori eiti į susirinkimą; o dabar, kad visai nedirba, vis tiek į susirinkimą neina ir per kitus prašo, kad kuopa nuo duoklių paliuosuoti; pats gi nepasilenka ateiti. Bedarbiai bus nuo mokesčių paliuosojami, tik turi ateiti į susirinkimą.

Centro Komiteto rinkiniai palikta ateinančiam susirinkimui; taigi, draugai, ateikite į sekamą susirinkimą, kuris įvyks lapkričio 9 d.

Bevo prisūstas nuo Centro sekretoriaus laiškas, kad dr. J. Bartkus nori kaip pavienis prigulėti prie Centro, o prie kuopos nenoris priklausyti; bet priežasties nepasako, kodėl.

Spalio 22 d. įvyks prakalbos po num. 103 Green St., Waterbury, Conn., 7-30 val. vakare. Kalbės dr. D. M. Solomskas, A.L.D.L.D. 11 kuopos sekretorius iš Brooklyno, žymus veikėjas darbininkų judėjime.

Reporteriai

Connecticut Darbininkų Konferencija Spaliu 18 d.

Ateinanti sekmadienį, spalio 18 d., yra šaukiama svarbi konferencija del paliuosavimo Tom Mooney, Harlano mainierų ir Scottsboro jaunolių. Ją šaukia Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas ir įvyks New Havene, 36 Howe St. Darbininkai raginami dalyvauti šioj konferencijoje. Taip pat darbininkų organizacijos privalo prisūsti savo delegatus.

A.L.D.L.D. 7-to APSKRIČIO PLANAS

Visoms A.L.D.L.D. 7-to Apskričio Kuopoms ir Visiems Nariams

Išlėmykite, draugai, gerai, nes laisakai nebus rašinėjami šiuo svarbiu klausimu. Visi būsimę užimti vėjaininkai, kad gavus "Laisvė" ir "Vilniai" naujų skaitytojų ir Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijai naujų narių. Daug draugų bei draugių norės laimėti dovaną — kelionę į Sovietų Sąjungą.

Apart tos didelės dovanos, A.L.D.L.D. Septinas Apskritis dar nuo savęs skiria antrą dovaną. Tai yra, kuris daugiausia pasidavęs šiam vėjaininkams, gaus pilnai apmokamą kelionę ir pragyvenimą į Komunistų Partijos mokyklą Brooklyne, N. Y.

Dabar, draugai, į darbą. Vienas iš mūsų apskričio turime važiuoti į Sovietų Sąjungą, kaip mūsų revoliucinės komunistinės spaudos atstovas.

Žemiau telpa kiekvienai kolonijai paskirta kvota, kurią būtinai turi užpildyti, jei ne "Laisvės" ir "Vilnies" skaitytojais, tai A.L.D.L.D. naujais nariams, arba antraip.

Gavę naują skaitytoją "Laisvė" arba "Vilniai", siųskite išačiai tu laikraščiu administracijoms ir raportuokite vietinei A.L.D.L.D. kuopai. O kur kuopos nėra, praneškite A.L.D.L.D. 7-to Apskričio vėjaininkų komitetui.

7-to Apskričio Vėjaininkų Komitetas:

- J. GRYBAS, 44 Chapel Court, Norwood, Mass. IG. KUBILIUNAS, 117 H St., So. Boston, Mass. G. SHIMAITIS, 162 Melrose St., Montello, Mass.

Kaip Skaitosi Balsai:

Naujas mėtinis "Laisvės" arba "Vilnies" skait. 3 balsai Atnaujintas "L." arba "V." skaitytojas. .... 3 balsai Naujas A.L.D.L.D. narys ..... 2 balsai

KVOTOS KOLONIJOMS

- Nashua, N. H., 5 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojai ir 5 A.L.D.L.D. nariai. .... 25 balsai Rumford, Me., 10 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojų ir 5 A.L.D.L.D. nariai. .... 40 balsų Lewiston, Me., 10 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojų ir 5 A.L.D.L.D. nariai. .... 40 balsų Portland, Me., 3 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojai ir 3 A.L.D.L.D. nariai. .... 15 balsų Worcester, Mass., 50 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojų ir 15 A.L.D.L.D. narių. .... 180 balsų Fitchburg, Mass., 3 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojai ir 3 A.L.D.L.D. nariai. .... 15 balsų Gardner, Mass., 4 "Laisvė" ar "V." skaitytojai ir 4 A.L.D.L.D. nariai. .... 20 balsų Hudson, Mass., 5 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojai ir 5 A.L.D.L.D. nariai. .... 25 balsai Maynard, Mass., 7 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojai ir 2 A.L.D.L.D. nariai. .... 25 balsai Malboro, Mass., 3 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojai ir 3 A.L.D.L.D. nariai. .... 15 balsų Lowell, Mass., 10 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojų ir 5 A.L.D.L.D. nariai. .... 40 balsų Lawrence, Mass., 12 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojų ir 5 A.L.D.L.D. nariai. .... 48 balsai Haverhill, Mass., 10 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojų ir 5 A.L.D.L.D. nariai. .... 40 balsų Boston, Mass., 60 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojų ir 10 A.L.D.L.D. narių. .... 200 balsų (Bostone, įskaitant priemiesčius Roslindale, Dorchester, Roxbury ir Peabody.) Cambridge, Mass., 10 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojų ir 5 A.L.D.L.D. nariai. .... 40 balsų Brighton, Mass., 5 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojai ir 5 A.L.D.L.D. nariai. .... 25 balsai W. Lynn, Mass., 5 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojai ir 5 A.L.D.L.D. nariai. .... 25 balsai Montello, Mass., 30 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojų ir 10 A.L.D.L.D. narių. .... 100 balsų Bridgewater, Mass., 7 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojai ir 2 A.L.D.L.D. nariai. .... 25 balsai Stoughton, Mass., 3 "Laisvė" arba "Vilniai" skaitytojai ir 3 A.L.D.L.D. nariai. .... 15 balsų Norwood, Mass., 15 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojų ir 5 A.L.D.L.D. nariai. .... 55 balsai Priskaitant armiesčius: Walpole, Canton, Dedham.) Hyde Park, Mass., 8 "Laisvė" ar "Vilniai" skaitytojai ir 3 A.L.D.L.D. nariai. .... 15 balsų Ig. Kubiliūnas, Sekr.

TIMMINS, ONTARIO, CANADA

Šio mėnesio 9 d. įvyko čia demonstracija į ant Second Ave., ties ukrainų darbininkų susirinkimų svetaine. Nežinia, dėl kokios priežasties, policijos dabar nebuvo; ir visuomet pirma, kada tik įvykdyto demonstracija, tai būdavo didžiausias riksmas čia gimimų re-

liginių francūzų; bet šį kartą nieks iš jų neatilpė. Priežastys čia buvo dvi: viena, kad policijos nebuvo, o antra, tai kaip girdėti, daug sugrįžo francūzų, kurie vasaros laiku gyveno miškuose ir žuvimis maitinosi, o dabar pamatė, jog žiemos laiku negalės taip gyventi. Rodosi, geras lekcijas turėjo, gyvendami miškuose, kaip bedarbiai, o kiti iš jų pradeda jau nei dievui netikėti. Gal skurdas privers ir juos protauti ir įieškoti išėjimo; todėl atsisakys pomirtinių makaronų ir ju nelauks.

Darbininkas. Mexico City.—Calles pakviestas užimti karo ministerio vietą.

BALTIMORE, MD.

Is Mūsų Veikimo

Vietinė A.L.D.L.D. 25-ta kuopa laikė savo susirinkimą spalio 5-14 d. Lietuvių Svetainėje, dalyvaujant gražiam narių skaičiumi.

Iš buvusio išvažiavimo "Laisvės" naudai liko tik maži nuostoliai. Lietus, kuris nemazai sulaukė publikos, pakėmė mums. Antra, tai draugų philadelphiečių negalėjimas atsilankyti puldė energija, kas nevedė prie gerų rezultatų pikniko laike. Piknike kalbėjo drg. F. Abekas, kurio kalba liko patenkinti atsilankiesieji. Tema draugo kalbotojo buvo kaip tik svarbiais šandieniais klausimais, paauo-ta įspūdziais šiandieną vartančių žmonių. Anu Agitacijos Fondan pasiusta \$3.78, kuri buvo surinkti laike išvažiavimo.

Visiems aukotojama laimė ačiū. Išrinkta komisija rengimui baliaus kartū su Friends of the Soviet Union 8 d. lapkričio (November), paminėjimui 14 metų sukaktuvių Sovietų Respublikos gyvenimo. Kiekvieno A.L.D.L.D. 25-tos kp. nario pareiga ne tik pačiam dalyvauti, bet ir kviesiti ten savus draugus.

Jei Daktaras J. J. Kaškinčius galės apsiimti atsilankyti pas mus su prakalbos, išrinkta tam darbu komisija. Sekantis kuopos susirinkimas įvyks 2 d. lapkričio Lietuvių Svetainėje. Nariai, kurie atsilankys, gaus naują knygą Dr-o St. Matulajio "Religija ir Jos Socialė Reikmė."

Visi dalyvaukite! Taipgi svarbu, kad kartu A.L.D.L.D. 25 kp. ir A.L.D.S. 28-ta kp. 31 d. spalio, 745 W. Baltimore St., Fisher's Hall, rengia Halloween balų. Visi kaip vienas privalo tą vakarą rasti ten.

Kp. Korespondentė.

WATERBURY, CONN.

12 d. spalio įvyko A.L.D.L.D. 28-tos kuopos susirinkimas. Narių atsilankė nedaug, nežinia dėl kokios priežasties. Viena keista, žlūrint į tuos mūsų draugus. Priklauso organizacijai, o į susirinkimus neina. Būdamo, kada dirba gerai, tai sakydamo, kad nusidirbęs, nenori eiti į susirinkimą; o dabar, kad visai nedirba, vis tiek į susirinkimą neina ir per kitus prašo, kad kuopa nuo duoklių paliuosuoti; pats gi nepasilenka ateiti. Bedarbiai bus nuo mokesčių paliuosojami, tik turi ateiti į susirinkimą.

Centro Komiteto rinkiniai palikta ateinančiam susirinkimui; taigi, draugai, ateikite į sekamą susirinkimą, kuris įvyks lapkričio 9 d.

Bevo prisūstas nuo Centro sekretoriaus laiškas, kad dr. J. Bartkus nori kaip pavienis prigulėti prie Centro, o prie kuopos nenoris priklausyti; bet priežasties nepasako, kodėl.

Spalio 22 d. įvyks prakalbos po num. 103 Green St., Waterbury, Conn., 7-30 val. vakare. Kalbės dr. D. M. Solomskas, A.L.D.L.D. 11 kuopos sekretorius iš Brooklyno, žymus veikėjas darbininkų judėjime.

Reporteriai

Connecticut Darbininkų Konferencija Spaliu 18 d.

Ateinanti sekmadienį, spalio 18 d., yra šaukiama svarbi konferencija del paliuosavimo Tom Mooney, Harlano mainierų ir Scottsboro jaunolių. Ją šaukia Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas ir įvyks New Havene, 36 Howe St. Darbininkai raginami dalyvauti šioj konferencijoje. Taip pat darbininkų organizacijos privalo prisūsti savo delegatus.

Kas Veikiama Dramos Srityje?

New Yorko Darbininkų Teatras veikia. Pastaruoju laiku jau susimokino porą veikalėlių, kuriuos galima vaidinti bile parengime. Vienas šių veikalėlių yra apie mainerių kovas, kitas—apie rinkimus.

Dabar Darbininkų Teatro skyrius ruošias prie vaidinimų atvirame ore, masiniuose parengimuose ir demonstracijose rinkimų kampanijoj. Darbininkų Teatras laiko savo repeticijas Darbininkų Centre, 35 E. 12th St.

Draugai, kurie veikia meno srityje, yra kviečiami dalyvauti šiame prisirengime. Draugai iš mūsų chorų ir vaidintojai turėtų dėtis prie tų draugų grupės, kurie vaidina veikalėlius anglų kalba. Dramos skyrius Darbininkų Kultūros Federacijos kviečia ir lietuvius darbininkus duoti jėgų šiai grupei. Ypatingai, kuomet dabar rengiamasi prie mūšio lapkričio revoliucijos 14 metų sukaktuvių.

Atsigaivino Dramos Grupė Detroito

Draugai detroitiečiai jau vėla atgaivino dramos grupę, kuri tūl laiką jau buvo apstojusi veikti. Labai gerai, kad mūsų draugai pradeda labiau įvertinti darbininkų dramos kurimą.

Gyvenimas darosi labiau įtemptas. Reikalauja daugiau veikimo politikoj ir meno srityj. Bet, draugai, negalima pamiršti, kad mūsų naujų grupių atgaivinimas ir tvėrimas turi būti labiau pagrįstas nauju, proletariu menu. Visom mūsų dramų grupėm reikalinga susirūšinti su Darbininkų Kultūros Federacijos Dramos Sekcija.

Rikalinga imti tuos veikalėlius, kurie leidžiama klasių kovos temomis. Tankiai galima vaidinti tuos veikalėlius mūsų prakalbose, kad ir koncertuose. Mes turime pralaužti į naujesnį meną ledus.

V. Proletaras.

Kas Yra Proletarinis Menas?

Kad tobulinti proletarinį meną, mes turime daugiau su juo susipažinti. Bet kaip tai padaryti? Su sekančiu mūsų skyriaus numeriu mes įvedame klausimų ir atsakymų formoj naują skyrių.

Mes pradėsime su muzika, išaiškindami skirtumą proletarinės muzikos nuo buržuazinės. Be to, reikalinga apimti ir visą mūsų meną.

Tad mes kviečiame visus mūsų bendradarbius, chorų mokytojus, darbuotojus, dramų arba kitų veikalų rašytojus dalyvauti šiose diskusijose. Prašome parašyti straipsnelius, aiškinančius naują mūsų kūrybą, skirtumą nuo buržuazinės kūrybos.

Pagaliaus, jei kas nenori rašinėti plačiau, jei dar nėra gana drąsos dalyvauti diskusijose, arba laiko nėra, tai draugai prisijunkite klausimus, kuriuos galima mūsų meno skyriuje atsakyti.

Klausimai galima rašyti iš muzikos, dramos, komedijos ir t. t. Taip pat apie dainas, veikalus ir operetes galima klausti.

Tokių klausimų galima siųsti A.L.P.M.S. arba ir sekretoriaus vardu.

Taip diskutuodami, svarstydami mūsų meną, mes galėsime auklėti mūsų proletarinį meną visose srityse.

V. Bovinas, Sekretorius.

Proletarinės Dainos Anglų Kalba

Išskūrus Darbininkų Kultūros Federacijai, pradėjo kurtis ir kiti meno skyriai, būtent: dramos, muzikos ir t. t.

Prie muzikos skyriaus darbuojasi draugai Lahn Adohmyan, B. Šalinaitė ir kiti. Šiomis dienomis jau išleista pora dainų anglų kalboje. Po dainomis pasirašo Darbininkų Muzikos Lyga (Workers Music League).

Reikia pasakyti, kad visai kitoks skonis yra šios muzikos, negu kad mūsų išleistų dainų. Viršelis papuoštas gražiu paveikslu. Darbininkai marš ja su vėliava, kurioje yra kūjis ir pjauvas. Viršelių užrašas: "Music for the Masses" (Muzika masėms).

Pirmas leidinys: "Comintern," antras — "Stand Guard." "Kominterno" muzika — Hanso Eislerio, "Stand Guard" — Lahn Adohmyan.

Abiejose dainose pažymėta, kad jas darbininkų mokiniojai turėtų mokinti dainuoti ne tik chorą, bet visą publiką. Tai ir naujiena mūsų judėjime. Pirmiau mes tokių dalykų visai nemanėme praktikuoti.

"Kominterno" turinį mūsų draugai jau veikiausia žino, nes tą dainą ir mūsų Meno Sąjunga išleido lietuvių kalboje. "Stand Guard"—daina, šaukianti darbininkus gyimui darbininkų šalies, Sovietų Sąjungos.

Patariame mūsų draugams užsakyti šių dainų anglų kalba. Mes dainuojame ne tik mūsų publikai, bet reikalinga, kad mūsų chorai dainuotų ir tarptautiniuose parengimuose. Tokias dainas reikalinga dainuoti masiniuose parengimuose, kaip kad pamėnijime lapkričio revoliucijos ir t. t.

Proletarinė Muzikos Kūryba

Labai apgalvėtinai dalykas, kad mes, lietuvių darbininkai, dar esame taip biedni proletarinė muzika. Čia duosime bent trumpą pavyzdėlį, koks yra skirtumas tarpe proletarinės ir buržuazinės muzikos. Pasikalbėjime su draugais, Šalinaitė ir Adohmyan apie naujo mūsų kurinio muziką, priėjome sekamų išvadų:

Reporteris.—Kuo skiriasi proletarinė muzika nuo buržuazinės muzikos?

Adohmyan.—Proletarinė muzika savo skambėjimu, melodija, prasmė, ritmu reikią darbininkų sielą, jausmus, jų reikalus, kovas. Ji yra realė, prasminga, kaip ir kalbant ir tarnauja darbininkų kovose.

Rep.—Ar darbininkų muzika yra žavėjanti, migdanti, glostanti jausmus?

ADOH.—Ne, darbininkų muzikos ritmas yra aštrus, skarsus, su kova.

REP.—Kodel?

ADOH.—Todėl, kad darbininkų gyvenimas yra kovingas, žiaurus, aštrus, kartus. Muzika yra to gyvenimo refleksas, atspindis.

REP.—Kuo turi skirtis mūsų dainos nuo buržuazinių dainų?

ADOH.—Mūsų daina turi būt tas klasių kovoje, kas yra būna orkestru. Kitaip sakant, mūsų daina turi priduoti muzikaliską, karingą, garsesnį ūpą klasių kovai. Daina turi perduoti klasių kovos garsus plačiai, dar neveiklūs darbininkų masė. Toks yra realizmas mūsų revoliucinių dainų.

REP.—Ar mūsų muzika gali liesti politiką?

ADOH.—Taip. Mūsų muzika YRA ir POLITINE. Muzika yra labai plačiai naudojama net ir buržuazinėj politikoj. Proletarinė muzika tarnauja darbininkų politikai, agitacijai.

REP.—Ką jūs manote apie obalsį "menas menui"?

ADOH.—Tai yra buržuazinis obalsis, kad apmulkinti darbininkus. Buržuazija nori, kad darbininkai būtų migdomi, tad jie duoda tokio opiumo muzikos formoj, kad darbininkai būtų ramūs, nekovoju už savo reikalus. Tad jie ir kalba apie "meną menui."

"Alkio" Muzika

Draugai B. Šalinaitė ir L. Adohmyan apie "Alkio" muziką suteikė sekamų davinų, kuriuos čia perduosime mūsų skaitytojams.

"MES ALKANI"—šios dainos muzika išreiškia akany darbininkų alkį, troškimą maisto, nuovargį, darbo sunkumą. Čia yra ir mašinių balsai muzikoj girdima. Kartu su mašinomis ir darbininkai dejuoja: "mes alkani, mes alkani."

"Prie Darbo"—Daina prasideda prie darbo, girdima darbas, mašinių sukimas, kūjai kala. Šiam darbui muzika tinkamai padaryta. Pagaliaus sunkus darbas, tai darbas ilgų dienų ir mėnesių, metų. Tas įkirus darbas kelia svajonę apie poilsį, pereina į svajonę apie laukus, žaliuojančius medžius ir jūrą rugių.

Bet to svajonės greitai pranyksta, darbininkai turi mesti svajones ir grįžti į darbo verpetą. Čia vėl pasigirsta kūjis, kuris kala ir kala, lyg sakydamas "čia jūsų galas."

"Šalin Nusiminimai"—Susipratusi darbininko daina. Muzika šios dainos prasideda lyg ir liūdesiu, gailėsiu tų milijonų darbininkų, kurie taip sunkiai vargsta prie darbo.

Bet šioj dainoj jau susipratęs darbininkas mato jėgą darbininkų. Iš nusiminimų, kyla tvirta mintis, kyla ūpas, žadina darbininkus kovon. Dainos pabaiga jau turi melodiją "Ei, Kovon." Šauksmas darbininkų į laimėjimo kovą. Mintį seka muzikos skambas atjautimas.

"Ei, Kovon!"—Paskutinė daina pirmo paveikslu. Muzika karinga, šaukianti darbininkus kovon, militariška. Ši daina išlydi darbininkus į kovą. Ją dainuodami darbininkai militariškai išmaršuoja karan prieš pavergėjus. Taip ir baigiasi pirmas paveikslas—su pakilusiu ūpu, optimizmu.

Paveikslas II

Teisme ponų daina. Muzika panaši į maišytą Lietuvos ir Amerikos imną. Šioj muzikoj yra tikslaus sumišimo, kaip kad visame kapitalizme dabar yra nenormalumo, taip pat ši daina yra iškreipta iš tono.

Teisėjai, sekretorius ir policistai dainuoja monotoniškai. Jų muzika reiškia, kad jie nėra niekas daugiau, kaip tik tarnai kapitalistų klasės. Jų juokas yra isteriškas. Klausytojas gaus įspūdį, kad jie juokiasi patys iš savęs. Čia muzika juos padaro ne žvaigždėmis viso dalyko, bet pildančiais niekšiškus darbus. Jie pildo įsakymus, bet turi saukti, kad jie patys tai daro.

"Mirk, Seni!"—Nuteisus senelį nekaltai ponai dainuoja, juokiasi, linki jam mirtį. Muzika šios dainos parašyta tokiu niekšišku tonu, reiškia žiaurų smerkimą niekinimą nekaltu darbininku. Klausytojų simpatija negali lipti prie šios dainos. Klausančiam šios muzikos darosi noras smerkti tą poniją, teismą, o gailėtis nuteisto darbininko.

Kita daina, "Eik į Peklą," irgi panašaus ritmo. Muzika rašyta ne tam, kad jinai žavėtų klausytoją, bet kad keltų pasipiktinimą ponų muzikai ir dainai.

Paveikslas III

Šiame veiksmo yra kelios dainos. "Sumuškime Taures"—ši daina turi tango ritmą. Muzika šios dainos, tartum, jau atneša kokias nelaimes, lyg kad jaučiama nelaimės, bet dar nenorima tikėti, nesiliaujama kėlus orgijas.

Muzikoje jaučiama lyg artėjimas revoliucijos ugnies. Pati daina, pats "linksmumas" darosi nelinksmas. Nesąmoningai jaučiama gyvenimo galas.

"Tostas"—Norima pasismaginti. Pradžia dar turi linksmų akordų, bet pabaiga jau puola į isteriją. Linksmumas tik paviršius, nuduotas. Gi gilumoje jaučiama gyvenimo krizis.

"Tave Matau."—Ponios solo. Muzika yra tiksliai iškreipta iš tono. Dainuoja, bet jau nusidainavus, pasenus, kaip kad ir visa kapitalistinė sistema. Čia yra ta išraiška, kad buržuazinė kultūra jau neturi revoliucinio kilimo, budavojimo, naujų išradimų gavyumo. Viskas pas ją jau klumpa, menas tik biznio reikalas. Tokia šios dainos muzikos prasmė.

Ir ponų šokis eina pagal "Tave matau" muziką. Tartum, kad jie šoka grabu dvokiant šokį.

"Aukšas"—Jaunuolių duetas. Muzika yra labai dramatiška. Dainuoja du jaunuoliai. Jie yra lyg kad įpuole į isteriją. Jau, ni, toliau matanti. Jiems ateitis—dar visas jų gyvenimas. Jie jaučia revoliucijos jėgas, kylantį milžiną, naują gyvenimo ugnį. Gi pas savus išūžimas, baimė, supuvimas. Jiem norisi lyg kad gelbėti save, tad pergyvena dramatiškiausią gyvenimo momentą. Jie dainuoja aukš, kuris viską kojomis vertė augštyti—iš juodo darė "baltą."

Pa dramatiškai dainai—"Aukso,"—jaunuoliai apleidžia senąjį, savąjį buržuazinį pasaulį. Išbėga, tartum, prisidėti prie revoliucijos. Tad sudramatizavimas šios muzikos labai tinka šiai dainai, kuri daugiau poema.

Paskutinė daina, "Internacionalas". Tai jau po darbininkų pergalės. "Internacionalo" muzika prasideda su įvada: "Ei, Kovon."

Kitai kalbant, "Alkio" muzika visur turi reikšmę. Vietomis yra tiksliai gaidos sumaišytos, iškreiptos iš tono. Tad, draugai, žinokite, kad tos vietos turi tam ūkrą reikšmę, to reikalavo veikalo ideologinė prasmė.

Šita įvada gelbės mūsų draugams ir draugėms plačiau susipažinti su naujo veikalo muzika ir jos kryptimis. Mes manome, kad "Alkio" muzika, tai yra žingsnis pirmyn į proletarinę mūsų muziką.

Reporteris.

Iš ALPMS III Apskričio Posėdžio

Spalio 11 dieną, ALPMS. III Apskričio Komitetas laikė savo posėdį. Pirmiausia svarstyta finansai, nes Apskritys dar yra skolingas d. Retikevičiutei už muziką operetės "Nebaigta Kova."

Apskritys turėjo išvažiavimą, bet pelno mažai davė, tik 36 dol. Gi draugei Retikevičiutei reikalinga išmokėti 75 dol.

Kad padaryti kiek pelno, tai operetė buvo vaidinama du kartus su Lyros Choru bendrai. Pelno padaryta 26 dol. Tad nutarta išmokėti draugei Retikevičiutei 50 dol., o 25 dar liekama skolingi. Bet dar yra ir bilų, kurios nemokėtos.

Tad III Apskričio valdyba svarstė, kaip padaryti pinigų ir apmokėti visas skolas, kurių dar yra apie 43 dol. Pavyrąjį Apskričio valdyba buvo nutarusi kreiptis į Sietyno Chorą, kad jisai suvaidintų operetę "Kova už Idejas" du kartus del Apskričio, t. y., Patersono ir Eelzabethe, bet draugai, kurie buvo įgaloti pranešti Sietyno Chorui, nepranešė, ir dabar jau girdėjome, kad Sie-

tynas apsiėmė vaidinti operetę del A.L.D. L.D. Apskričio.

Todėl nutarta kreiptis į Aido Chorą, kad jisai suvaidintų "Spartaką" Newarko Apskričio naudai.

Trečiam Apskričiui dar yra skolingi sekanti chorai už operetę "Nebaigta Kova": Dailės Choras, Grand Rapids, Mich.; Lyros Choras, Philadelphia, Pa.; Draugai Chicagoje taip pat skolingi už operetę. Visi mimėti chorai skolingi po 20 dol. Draugai, jūs turite atsiteisti III Apskričiui už veikala, nes gerai žinote, kad veikalo išleidimas kainavo 400 dolerių.

Mažosios kolonijos jau atsiteisė, tai didesės kolonijos turėtų tai greičiau padaryti. Matote, kad ir mes skolose. Kai kurie draugai rašė, kad vasarą padarys parengimus ir atsiteis už veikala, bet kol kas mes nieko negirdime. Tad pasirūpinkite, draugai, kad tas darbas būtų nepamirštas. Ypač Chicago draugai, tai nei atsakymo į laišką neduoda.

III Apskričio Organiz., J. Saulėnas.

Žodis Apie Operetę "Alkis"

Kadangi mūsų mene nėra taip jau labai gerai viskas sutvarkyta naujų kūrinių leidimui ir Meno Sąjungos priekyje stovi visi darbininkai, tai ir klaidų negalima išvengti. Taip atsitiko ir su operete "Alkis." Bet kadangi draugas Buolio Sūnus padarė veikalo trumpą peržvalgą, tai nematau reikalo tą pakartoti.

"Alkis" yra alegoriška operetė. Į vaidinimą įeina 25 ypatos—ponai, ponios ir revoliucionieriai. Veikalas pradedama vaidinti su daina: "Mes alkani, mes vergai mašinų, mes dalys mašinų..."

Abelnai imant, pirmas paveikslas daro nepergeriausią įspūdį ir atitolinta mintis nuo dabartinio darbininkų gyvenimo. Nors labai daug kalbama apie darbininkų skurdų gyvenimą, bet "nedaro skirtumo, kas valdys pasaulį, be darbo žmonija negali egzistuoti ir, vis viena, dirbti turės prie tų pačių mašinų," tik ne del turėjų labo. Dirbti reikės del pačių darbininkų labo ir visos draugijos gerovės.

Pirmas aktas baigiama su daina "Ei, Kovon": "Mūsų žygiams pasaulis sugrius." Paskutiniai sakiniai I akto užbaigos: "Kūjis plieno plačiai užsimos, raudonuos darbininkų šeimos."

Antras aktas prasideda taipgi su daina—vyrų seksetu: "Kur ponas gyvena, ten vergas vergauja, nes ponas ne ponas, jei vergų negauna." Vaizduoja teismo kambarį, kuriame dalyvauja teisėjai, sekretorius, kunigas, profesorius, policija, ponai,—visa aristokratija. Jie visi laukia teismo nuosprendžio, kaip jie teisia beteisius darbininkus. Bet, rodos, kad amžių istorijos lapuose nėra niekur įrašyta, kad teismo visa procedūra atsibūti su dainomis. Tą galėjo suprasti ir veikalo autorius, draugas Zavis. Tas veikala nustumia visai nuo papėdės realio gyvenimo.

Dainų yra keletas ir gana su prasmingais ir kiltais siekiniais. Kaip jos skamba, nesu girdėjęs, nei matęs jų muziką. Gal draugai Šalinaitė ir L. Adohmyan deda daug pastangų jas suharmonizuoti, bet A.L.P.M.S. vienetams mažai iš jų bus naudos.

Antras aktas baigiasi su paskutiniu alkanu darbininku, nuteistu mirtin. Kunigas nori jį laiminti, bet nuteistas liepia jam trauktis iš akių. Teisme jisai pasako trumpą prakalbą ir paskui jį išveda.

Trečias aktas prasideda su daina, puošniamam kambarėje. Choras—ponai ir ponios. Dainuoja "Sumuškime taures ir gerime iki dugno. Išgersime, pripilsime stiklines vyno." Kada turėai puotauja, dalis darbininkų organizuojasi. Tą pastebi inžinierius ir praneša ponams, kad pagaminu didesles kanoles turčių klasės reikalų apgyvimui. Bet susipratę darbininkai daro manevrus, organizuoja darbininkus į kareivių būrius, kurie sučiumpa visą kapitalistų klasės parazitų lizdą, ir revoliucija laimi, darbininkai tampa laimėtojai. Ponija lenkiasi prieš darbininkus ir patį revoliucinį tribunolą.

Veikale randasi 11 dainų. Ne visos yra tinkamos prie ritmo. Tą jau pastebėjo ir mūsų poetas, d. Buolio Sūnus. Trečias aktas baigiamas su darbininkų pergale: "Lai gyvuoja darbininkų laimėta revoliucija!" Visi darbininkai ir darbininkės bendrai dainuoja Internacionalą.

Kadangi šiuo momentu pas mus yra trūkumas muzikaliskų veikalų, tai—kad ir antros veiksmas vaizduoja negyventą žmoniją vaizdą,—patariu, kur tik randasi A.L.P.M.S. vienetai, chorams, jei leidžia jų spėkos, "Alkį" suvaidinti. Perstatymas yra galimas ir be didelių išlaidų. Jeigu mūsų vienetai vaidina daug prastesnius veikalus, tai kodėl nevaidinti "Alkį."

J. D. Bendokaitis.

Skausmas Pečiuose

Nežiūrint ar tai būtų diegliys, ar išstampti muskulai, greitai yra palengvinamas su linimentu PAIN-EXPELLER

Dr. Jonas Repšys

881 Massachusetts Ave. (artl Central Square) CAMBRIDGE, MASS.

Tel. Porter 2789

OFISO VALANDOS:

Nuo 7-9 val. vakare. Nuo 2-4 po pietų ir Nedėliomis: 10-12 val. ryte.

GEORGE NOBILETTI, Pianistas ir Mokytojas

Mokytojauja nuo 1921 metų. Autorizuotas ir paliūdytas New York Universiteto mokyti piano. Lekcijas duoda studijoje arba mokinių namuose.

STUDIJŲ ANTRASAI:

929 BROADWAY

BROOKLYN, N. Y.

Tel.: Palaski 5-1538

981 BROADWAY

BROOKLYN, N. Y.

Tel.: Jefferson 3-6993

1763 CROPSY AVENUE

Tel.: Bensonhurst 6-6631

BROOKLYN, N. Y.

Del sutarties ar pasimatymo su mokytoju NOBILETTI rašykite arba telefonukite į artimiausią studiją, kuri antrašai augščiau paduoti.

Bell Phone, Poplar 7645

A. F. STANKUS

GRABORIUS-UNDERTAKER

Įšleisuoja ir laidos omstrimus ant rikių kapinų. Norinteli geroms paravimui ir už šona laika nušildimo vaizdoje šauktis pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant viskių kapinų kuo vertingesis vietas ir už šona kalba.

1023 Mt. Vernon Street Philadelphia, Pa.

NEVINS BUSŲ LINIJA

Pigu, Paranku ir Nepavojinga Vaziuoti

Tikiety kaina tarpe New Yorko ir kitų miestų sekama

Table with 2 columns: City and Price. Philadelphia \$ 2.00, Baltimore 4.50, Washington 5.25, Atlantic City 3.00, Boston 3.00, Pittsburgh 9.50, Detroit 15.50, Cleveland 12.50, Chicago 19.75, St. Louis 22.00, Kansas City 26.50, Los Angeles 57.00

Perkant į abi pusi tikietus, duodame nupigintima. Parankus vaziavimas ir pigrios kainos ir visais Jungtinių Valstijų dalis.

NEVINS BUS LINES

111 W. 31st Street, New York, N. Y.

Tel. Chickering 1600

KARO SUKURIUOSE

Rumboniškis.

(Taša)

Čia mes apsigyvenome jau ne ant lauko, bet gavome kvatieras gyvenamuose namuose ir kai kurie gavo gana geras vietas. Harris čia ilgai nesnaudė, bet siekė savo senai trokštamo—jaunos, gražios francūzaitės. O kadangi jis manė, kad bile moterį bei merginą galima drąsiai užkalbinti, tai jis panašiai ir bandė pasielgti, bet nabagas skaudžiai apsigavo. Jo pirmas žingsnis buvo nelaimingas, o antras dar nelaimingesnis.

Mūsų būrys iš 20 vyrų apsigyveno dviejuose dideliuose kambariuose, o likusiuose keliuose kambariuose gyveno to namo savininkės,—dvi moterys, ir apie 4-5 metų amžiaus vaikas. Viena jauna, apie 26-7 metų, ir gana graži, augsta brandinga moteris; jos dideli juodi plaukai puosė apvalią galvą, o dvi didelės ir juodos akys, rodo, tyčia tik ir pritaikytos jos gražiam baltai-raudonam veidui. Antroji buvo apie 50-55 metų amžiaus ir veikiausia buvo jauniosios motina. Harris, metęs akių žvilgsnį ant jauniosios, manė sau: na, dabar, tai jau mano troškimas išsipildys. Ir ilgai nelaukęs ėjo prie tikslo. Bet... Harris ne tik kad tikslo neatsiekė, bet dar gavo ir "apkarūnuoti" šluotos ražų, ir taip bjauriai jam snukį aptarsė, kad šlykštu buvo ir pažūrėti per kelias dienas.

Hariui nemokant francūzų kalbos, prisiejo kalbėti rankų gestais. Iš karto ta jauna francūzaitė atsinešė švelniai ir simpatyngai, nes nesuprato Harrio kalbos ir sėdėjo, ir vis atsakydavo "vyvy, vyvy, monsjė"; bet kada Harris jau pilnai įsidrąsinęs pradėjo rankomis įžeidžiančiai gestuoti, tai francūzaitė užtrenkė išlaukines duris į jų kambarius Hariui į veidą. Vienok Harris dėl to vilties nenustojo; jis manė, kad tinkamai nesusikalbėjo. O progai pasitaikius Harris ir vėl ėjo prie to paties tikslo, tik jau šiuo kartu jis buvo atsargesnis: jis atsistojęs tarpe durų atrėmė koją duris, kad jina negalėtų užtrenkti. Bet šiuo kartu jina nei nebandė duris užtrenkti, o pasigriebus beržinių šakų šluotos ražą, davai įveisti Hariui per galvą, ar kur tik pakliuvo. Harris, gavęs tokia "karūnacija", daugiau nelindo prie tos francūzaitės, kuri gal buvo našlė, gal jos vyras žuvęs buvo kare, nes ji visados nešiodavo gėdulingus rūbus.

Todėl Harris ėjo kitais keliais patenkimui savo geidulio; jis leidosi per karčiam ir kavines, neišsilenkdamas ir tamsiųjų gatvių. Jis pradėjo pareidinėti į kvatierą vėlai naktį ir jausdavosi labai linksmas sekancią dieną, bet linksmumas ne ilgam: iš linksmumo stojosi verksmas... Harris po keliolikos vakarų linksmumo ir smagumo pradėjo nedagalinėt, eiseną jo

pasidarė keista, o kada nuėjo pas gydytoją, tai gavo nesmagią naujieną—gydytojas pripažino jį sergančiu veneriška liga. Tokiu būdu Harris baigė savo "karjerą" sunkaus darbo batalijone. Harrio mes daugiau nematėm.

Per savaitę laiko mums čia davė tik instrukcijas, kaip sugabiai vartoti šautuvą ir būti gerais šauliais, o po savaitės išvedė į šaudymo lauką, apie 6 kil. iš miestuko į mišką. Didelė pieva apie 50—60 dešimtnių žemės, plotas paverstas į šaudymo lauką. Mes čia apsigyvenom penkiom dienom. Tai buvo penkios badavimo dienos, nes valgyti tedavė tiek, kad ir susiveržus pilvą, o sunku buvo iškęsti. Todėl vieną vakarą mes penkiėse šusitarėm eiti įjieskoti kaimo, kur būt galima nusipirkti maisto. Bet kadangi kelias užstatytas sargyba, tai mums prisiėjo įjieskoti kelio išėjimui iš miško, bet nežinant, kaip miškas platus, nekurię abejojo, ar pavyks. Vienok nartarta atsiekti tikslą, tai grįžimo negali būti. Paėję per mišką, suradom ir ratų vėžes, o kad ratų vėžės, tai bus ir vieškelis, todėl mes einame ratų pėdsakais, o už puskilometro susiradom ir vieškelį. Pasidarė kiek smagiau ir dabar pas visus yra viltis, kad gausime gerai pavalgyti. Po kelių minučių ėjimo, išėjom iš miško ir radom kaimą.

—Bet kaip mes susikalbėsime? Juk mes nei vienas nemokam francūzų kalbos,—susiđomėjo Swensonas, švedų kilmės.

—Nestriokuokit, —aš atsiliepiu. —Aš turiu tą popierą, kurias visiems davė ant laivo iš YMCA., o tenai surašyta apie 200 daiktvardžių ir daugiausia iš valgomųjų daiktų, todėl mes ir susikalbėsime su tos popieros pagalba,—aš jiems išaiškinau.

—Gudrus iš tavęs litvinas. Mums tas nei į galvą neatėjo; kada gavom tas popieras, tuoj ir numetėm,—visi atsiliepė.

Gale kaimo, tik praėjus pro šventorių, štai ir kavinė, kurioj keletas amerikony sėdėjo apie stalus. Tai iš inžinierių skyriaus, kurie išbudavojo šaudymo lauką ir jį prižiūri ir taiso, kada reikalas. Mes atsidurėm kavinėj ir, pasitiesę popierą ant stalo, visi "studijuojam strateginius punktus." Už valandos laiko grįžome į stovyklą, pasistiprinę francūziškoms bulvėm su "steiku" ir sūriu, o dar magaryčioms ir po vyno stiklinę išgėrėm.

Penktadienį užbaigėm šaudymo darbą, o šeštadienį grįžom atgal į Ecommy. Čia dar mes išbuvom savaitę laiko, pakol tapom išsiųsti į Verduno frontą, St. Mihiel sektorių, tai tarpe Verduno ir Metz.

(Bus daugiau)

SPRINGFIELD, ILL.

Darbai dar kruta šiek tiek visose pramonėse, bet labai sumažėję. Naujų namų veik nebudavoja, senų namų ir labai mažai taisto. Bet tuščių namų labai daug yra. Visokių rūšių namų yra tuščių — būtinai ir gyvenimui. Atrodo, kad lyg po kokiai epidemijai būtų žmonės išmirę.

Kodėl taip yra, tai vis bedarbė darbininkus suvarė krūvas, į susikimšimus, kad tik būtų pigiau pragyventi. Kai kurie darbininkai dar neva nebaduoja, bet ir gyvenimas nėra tikras, kaip ilgai galės verstis. Kurie jau badauja, tai kreipiasi į visokias įstaigas, kad gautų bent kokios sriubos. Bet kokias ta pašelpa? Jei darbininkai bedarbiai ir gauna kokios nors prarūgusios putros, tai jį jau niekas negali valgyti.

Tai ko susilaukė darbininkai, kurie dirbo visą savo gyvenimą dėl išnaudotojų. Negalima gauti nei pavalgyti. O turčiai jų pagamintais vaisiais naudojami ir šunis lakina.

Čevelykų dirbtuvė, kur dirbo 600 darbininkų, tai dabar jau dirba tik apie šimtas. Kiti visi jau pavartyti, išmesti į gatves neribuotam laikui. Kiti dirbtuvės dirba po penkis

valandas į dieną ir po dvi-tris dienas į savaitę. Geriausia dirba tai elektrikinė dirbtuvė, ir kasyklos dar šiek tiek dirba. Tai galima sakyti, tik apie tūkstantis darbininkų gerai dirba. O mūsų mieste yra apie 71,000 gyventojų.

Kasyklose darbai irgi eina labai prastai. Neva atidarė dvi kasyklas, kurios buvo uždarytos apie 7 mėnesius, bet ir jos kaip tik kruta. Dirba tik po kelias dienas į savaitę. Darbininkai uždirba per dvi savaites nuo 8 dol. iki 25. Tiesa, yra apie pora kasyklų, kurios dar dirba veik pilną laiką, bet ten negali visi darbininkai sutilpti. Bet dar yra labai daug kasyklų, kurios visai nedirba. Daug darbininkų laukia, kada jos atsidarys, nes jau kitos net antri metai, kaip uždarytos. Darbininkai laukia ir nežino, ką reikia daryti, kad negalima darbą gauti.

Nežinia ko mes sulauksime šiame kapitalistiniame pasaulyje. Bankai bankrutuoja vienas po kitam, kaip kad supuvę grybai drimba nuo kotų. Dar čia randasi keturios bankos, kurios dar nepakratė kojos. Kiek seniau dvi bankos užvertė kojas. Jos nunėšė daug darbininkų sunkiai uždirbtų centų. Pereitą pavasarį

subankrutavo vienas "real estate" biznis, kuris ir lietuvių daug nunešė pinigų, sudėty ir morgičius. Mat, darbininkai manė gerai uždirbti, apie 6 nuosimėčius ta įstaiga žadėjo mokėti, bet prarado viską. Darbininkai turi būti atsargūs ir su bankomis, kurios dar neuždarė savo duris.

Mūsų miesto kunigas, sako, buvęs Europoj ir net apilankęs Sovietų Sąjungą. Žinoma, kaip kunigas, tai jisai negali kalbėti teisingai apie darbininkų valdomą šalį, nes tenai kunigų biznis suvaržyta, jie tenai jau negali darbininkus taip išnaudoti, kaip kapitalistinėse šalyse, tai kunigai ir pyksta. Tad ir šitas kunigas pasakoją visokių nesamonių. Girdi, Sovietų Sąjungoj yra daugybė ponų, tai todėl ir darbai einą gerai. Aš tam darbininkui ašakiau, kad tik darbininkiška "Laisvė" teisingai rašo apie darbininkų šalį.

A. Cekanauškas.

Indianapolis, Ind.—Garsusis Fišs reikalauja, kad Jungtinės Valstijos grumotų Japonijai kumščiu, o ne notomis.

"LAISVĖS" VAJUS JAU PRASIDĖJO

NAUJI SKAITYTOJAI PLAUKIA GRAŽIAI

Draugai Peleckas, iš Brooklyno, Petkienė iš Great Neck ir Šimaitis, iš Montello pluoštais varo skaitytojus. Po vieną kitą skaitytoją gavome jau iš daugelio draugų.

DOVAŃAI EKSKURSIJOS

Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ!

DALYVIAMS VAJUJE

Šiomis dienomis siuntinėjame "Laisvės" klausimė lapelius visiems dienraščio skaitytojams ir prašome juos padalyti tiems darbininkams kurie dar neskaito "Laisvės".

"Laisvės" kaina Brooklyne \$8.00 metam. Vajaus laiku naujiems skaitytojams nupiginama vienu doleriu, taa galima užsirašyti už \$7.00 metam.

Kituose miestuose kaina \$6.00 metam, vajaus laiku nauji skaitytojai gali užsirašyti už \$5.00 metam ta knyga bus duodama veltui.

Seniems Skaitytojams, Atsinaujinantiems Prenumeratą Kaina \$6 Metams. Ale Jie Gaus Dovaną —Puikią Knygą:

PIRMOJI PAGELBA LIGOJE IR NELAIMĖJE

Kurią rašo Dr. J. J. Kaškiaučius

Knyga duos receptus kaip apsigirus ar susižeidus gydytis. Jos kaina \$1. Laisvės skaitytojams, kurie užsimokės prenumeratą už visus metus, \$6 dolerius, ta knyga bus duodama veltui.

Ji bus duodama veltui laike vienų metų. Nuo 1 d. spalio, 1931, iki 1 d. spalio, 1932.

Tad, draugai, rūpinkitės atsinaujinti prenumeratą visiems metams ir naudokitės taip brangia dovana.

Knyga Pirmoji Pagelba Ligoje ir Nelaimėje

bus gatava apie naujus metus. Bet kurie dabar užsimoka pilną metinę prenumeratą \$6, mes pasižymime ir kaip tik knyga bus gatava pasiūsime jiem.

Laisvės Administracija.

Ant Šių Stocių Galite Gauti "Laisvę" Philadelphia, Pa.

604 Race St.
S. E. 6th & Callowhill
6th & Noble Streets
3rd & Noble Streets
5th & Fairmount
7th & Green
7th & Parrish
7th & Poplar
3179 Richmond
259 South 6th
3rd & Lombard
N. E. Front & South
2nd & South
726 South 3rd
3rd & Catharine
923 South 3rd
1215 South 2nd
Franklin & Vine

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

SCRANTON, PA.

A.L.D.L.D. 39-tos kuopos nepaprastas susirinkimas bus sekmdienį, 18 spalio, Winkelstein svetainėj, 110 W. Market St., 2-ra val. po pietų. Visi nariai ateikit, ypač labai svarbių reikalų aptarti.

Sekr. K. Kubilius.

PHILADELPHIA, PA.

Ko. Partijos rinkimų vajaus klausimui šaukiamą konferencija sekmdienį, 18 spalio, po No. 929 Arch St., 10-tą val. ryte. Visi darbininkų organizacijų nariai dalyvaucit, bus raportuojama nauji atsikikimai, kurie šiomis dienomis įvyko.

Komisija. (245-246)

ROCHESTER, N. Y.

A.L.D.L.D. 50-tos kuopos susirinkimas bus antradienį, 20 spalio, Gedmino svetainėj, 575 Joseph Ave.,

7:30 val. vakare. Visi nariai ateikit, yra svarbių reikalų aptarti. Sekr. J. B. (245-246)

GREAT NECK, N. Y.

Ateivių Gynimo Komitetas rengs šokius sekmdienį, 18 spalio, Utrūny svetainėj, Uniondale Ave., kaimas Front St., East Hempstead, L. I. Pradžia 4-tą val. diena. Įvairūs 50c. Dainuot choras "Pirmyn, kairėn" įvairių pamarginimų. Gieda gieda kstra šokiams. Kviečiame visus išsilankyti. Komitetas. (245-246)

DETROIT, MICH.

D.L.K.K. Draugija pakvietė laiko susirinkimui. Dabar bus laikoma 7 val. po pietų, kas ketvirtą nedėlią. Visi nariai įsitėmykit, kad susirinkimui bus laikoma 2-ra val. po pietų. Sekr. P. Gryn. (245-246)

BAYONNE, N. J.

A.L.D.L.D. 212-tos kuopos ekstra susirinkimas bus šeštadienį, 17 spalio, L. A. U. Klubo svetainėj, 197 Ave. E., 7:30 val. vakare. Visi nariai ateikit, yra svarbių reikalų aptarti. Sekr. P. J. (245-246)

PHILADELPHIA, PA.

T.D.A. 9-tos kuopos susirinkimas bus pirmadienį, 19 spalio, po No. 995 N. 5th St., 8-tą val. vakare. Draugai ir draugės, lankykit T.D.A. susirinkimus ir padėkit veltui. Sekretorė. (245-246)

SHENANDOAH, PA.

A.L.D.L.D. 17-tos kuopos susirinkimas bus sekmdienį, 18 spalio, kuopos kambariuose, 10-tą val. ryte. Visi nariai ateikit, bus renkama delegatai į Bendro Fronto konferenciją, kuri įvyks 25 spalio. Gaus naują knygą. Org. A. Zemalis. (245-246)

Si dirbtuvė dabar parduoda tiesiai publikai dar žemesnėmis kainomis, negu kad parduodavo oseiilams

Tūkstančiai Dol. Vertės Drabužių

IŠPARDAVIMAS

Vyriški Viršutiniai Kotai—Top Coats

\$20.00 vertės dabar parsiduoda už \$15.00

\$12.00 vertės dabar parsiduoda už \$9.50

NUO LIETAUS KOTAI—RAIN COATS

\$7.00 vertės vyriški dabar už \$3.50

\$5.00 vertės moteriški dabar už \$2.50

\$4.00 vertės mergaičių dabar už ... \$2.00

(su gražiomis kepuraitėmis) \$5.00 vertės berniukų dabar už \$3.00

Šis Nupiginimas Yra Tik Iki GRUODŽIO MENESIO

Nupiginame todėl, kad gatavų drabužių sandėli likviduojame, kad ir su nuostoliais turime išparduoti iki augščia minėtam laikui.

Juos galite laiškais užsakyti, kurie gyvenate toliau. Ant jų pareikalavimo prisiusime šmočukų audimo išsirikimui spalvų. Jūs pasirašysite, kokias jūs miera per krūtinę arba kokios miers nešiojate viršutinius drabužius, ir mes žinosime, kokios miers jums reikia.

Reikalingi Agentai!

Gerą nuosimtį duodame agentam ant gatavų kotų ir aprūpiname sampeliais rinkimui užsakymų. Energingas žmogus, vyras ar moteris, gali pasidaryti puikų sau pragyvenimą dirbdamas šiai firmai.

Patyrimas nelabai reikalingas. Mes išmokinam to amato į gan trumpą laiką.

Visais Reikalais Kreipkitės:

RAILA COAT COMPANY
No Main & 6 Waverly Sts. Brockton, Mass.
Telefonas: 5723

Si įstaiga yra lietuvių. Rašykit savo kalboje.

BOSTONAS IR APIELINKĖ

NORWOOD, MASS.

Iš d. Juozo Gudaicio Gyvenimo ir Laidotuviu

Vietinis lietuviu dievo agentas išsigando del Gudaicio laidotuviu, kurios buvo nepaprastai zmonemis skaitlingos.

Dr. Juozas Gudaitis, kaip ir daugelis Lietuvos neturtinzo jaunimo, trokšdami buti laisvais ir pasiekti nera kiek zmoniskiesnio gyvenimo, susitaupes pakankamai del kelionės, vaziuojo i placiai isgarsinta "laimės" salj. Gudaitis i Jungtines Valstijas atvaziavo 1911 metais, būdamas paciamas jaunystės žydėjime, apie 20 metu amžiaus. Gudaitis tuojaus, gaves profoz pasiskaityti laisvamaniskiu knygu ir laikrasciu, persieme laisvamanio dvasia ir pradėjo laipsniskai glausitis areciau pirmievisku organizacijy. Pirmo organizacija, i kurią jis istejo, tai buvo D.L.K.K. Draugija; antra organizacija buvo A.L.P. Bendrovė, kuri tais laikais vadinosi Labdarystės Draugija. 1914 metais Gudaitis istejo i L.S.S. 133 kp. ir nuolatiniai joj veikė. 1919 metais, sklyant Socialisty Partijai ir revoliuciniams darbininkams susiorganizavus i Komunisty Partija, Gudaitis ngsvyruodamas percina i Komunisty Partija.

Gudaitis buvo darbininkiskos dailės mylėtojas. Komunistai, vadinti reikalo turėti savo dailės organizacija, nusitarė suorganizuoti L. L. R. Chora. Gudaitis energingai darbavosi choro suorganizavime. Choras suorganizuotas 1919 metais ir Gudaitis nuolatiniai isbuvo darbininkisko choro nariu ir žymiausiu choro tenoru.

Gudaitis dar buvo šių organizacijy nariu: A.L.D.L.D. 9 kp., Terptautinio Darbininku Apsigyvimo 58 kp., ir susiorganizavus Lietuviu Darbininku Susivienijimui, nors ir bedarbiu būdamas, istoja i L.D.S. 3 kp. Betgi matydamas, kad darbo nera vilties gauti, pradėjo ruostis vaziuoti i Lietuvą ir delto, i L.D.S. užsimokėjes tik už keturis mėnesius, daugiau nemokėjo, nes manė tikrai išvaziuoti.

Komunisty Partijai organizuojantis dirbtuviu kuopeliu pamatais, Gudaitis suklupo. Jis is Partijos pasitraukė, betgi Gudaitis nebuvo niekad prieš Partijos. Jis nebūdamas Partijos visuomet buvo istikimas Partijos rėmėjas finansiskai ir darbais.

Iškilus lietuviu judėjime butkinei - pruseikinei skloka, Gudaitis rėmė Partija. Būdamas kaip "Laisvės", taip ir "Vilnės" šerinku, jis sakė: "Aš aukauju savo šerūs Partijai". L.L.R. Choru iškilus klausimā vaziuoti i "Laisvės" piknikā perėita 4-ta liepos Gudaitis, nors būdamas bedarbiu, agituoja chora vaziuoti, ir pavyksta suorganizuoti vaziuojamā su So. Bostono choristyčių pagelba. Choras pasirodo "Laisvės" piknike. Ateina didysis komunistinės spaudos piknikas Worcestery, Mass.; Gudaitis ateina pas mane pasitarti, kaip is Norwoodo kuo daugiausia nuvežs publikos. Darbas suorganizuotas, atėjus 20 d. sept.-rugs., visi mlžniskiam buse, nors ir lyjant, tfaukiam i komunistinės spaudos piknikā, dainuodami darbininkiskas ir liaudies dainas. Paciam piknike visiemis chorams dainuojant Internacionali ir kitas dainas, Gudaitis savo skambiu tenoro balsu dainuoja sykiu. Sugrįžtam laimingai, visi pasitenkine, kad ir lietingoji dienoj komunisty piknikas puikiai pavyko.

22 d. rugsėjo (Sept.), 1931 m., 2:15 val. po pietu, Gudaitis staigiai pasimirė. J. Vasiliausko kambaryj, 1008 Washington St. Gudaitis pas J. Vasiliauskā išgyveno apie 6 metus.

Gudaicio mirtis visus pažistamus nustebedo, nes Gudaitis visuomet atrodydavo sveikas, tvirtas, raudonas, ir niekam nesiskydavo, kad jis nesveikauty.

Iš Vasiliausko gautas toksis pranešimas apie Gudaicio sirgima ir mirtį: "Išsiekis drauge, savo kelionę atlikęs, o mes dar tęsime kovą prieš išnaudojimo kapitalistinę sistemą. Buvęs Jo Draugas J. G. LAWRENCE, MASS.

Iš 21 i 22 d. rugs. nakti labai Gudaitis vėmė ir vidurius jam labai atliuosavo. 22 d. rugs. ryte atsikėles išėjo ant gatves; buvo užėjes pas kaikiuriuos vertelgas. Atrodė labai sergantis ir Gudaitis pats sakėsi, kad baisiai sergas, vidurius labai varą laukan ir t.t. Sugrįžo namo, atsigulė. Gaspadinė nunešė jam šiltos srubos bliudelj. Sriuba išvalgė. 15 minučių iki 2-rai valandai norėjo išeiti ant gatvės, bet gaspadinė sudraudė, paliepus citi gulti; ir Gudaitis sugrįzės i savo kambary, nusirėdės ir jau būtų gulęs, bet, matyti, įsinorėta atsigerti vandens, ir ējo i virtuvę, ir tuo tarpu krito tarpe virtuvės durų. Užgirėdes gaspadorius susibeldima, užbėgo pažūrėti bldėsio priezasties, rado Gudaicij gulint kniupsčia ir jau be žado. Pasišaukęs kita vyrą, užkėlė ant lovos, ir gaspadorius išbėgo saukti daktarą. Kada daktaras atvaziavo, Gudaitis jau buvo miręs. Pašaukta ir kitas žymus daktaras; Gudaicij apžiūrėjo ir pripažino širdies ligā.

Gudaicio laidojimu rūpinosi vietos viršminėtos organizacijos, patarnaujant graboriui W. Warobow. Tris dienas išbuvo pašaromas pas graboriu. 25 d. rugs., 5 val. vakarū buvo perkeltas lavonas i Lietuviu Svetainę, kurios Gudaitis buvo nariu. Svetainėj buvo papuoštas gražiais nuo šių organizacijy vainikais: L.L.R. Choro, D.L.K.K. Draugijos, A.L.P. Bendrovės, Lietuviu Darbininku Susivienijimo 3 kp., nuo teutos E. Sadauskienės iš Brooklyno, N. Y., ir nuo Laisvės Choro draugu iš So. Bostono.

26 d. rugsėjo 2-raj val. po pietu išlydėti d. Juozo Gudaicio lavoną susirinko apie 500 publikos. Prakalbas svetainėj pasakė dd. J. Galgauskas ir F. Abek iš Brooklyno, N. Y. i Norwoodo Highland kapines palydėjo 65 pilni žmonių automobiliai, apie 300 žmonių, ant kapo dar drg. F. Abekas pasakė atsisveikinimo prakalbā; ir skaitlingai ir iškilmingai mišius geras draugas likosi palaidotas be jokių religiniu burty. Daug ir protaujančių katalikų Gudaicio laidotuvesė dalyvavo.

Todel vietas lietuviu kunigas baisiai persigando, kad bedievio laidotuves sutraukė net 500 išlydovų, o čia komunistai tai skaitlingai miniai sako prakalbas, kuriu klausės ir nemažas burys katalikų darbininku. Todel kunigz, jaudamsis, kad čia jam bizniui baisiai kenkia, tai ant rytojaus bažnyčioj per pamokslā savo tamsius parapijonus gsdino ir grasė, kad geras katalikas nei ant to šaligatvio neturėtų stovėti, kur bedieviu komunisty šerminus įvyksta. "O jūs net ir i pačią svetainę subėgo". Kada kunigas savo parapijonus taip baidė nuo komunisty bedieviu, tai geroka dalis parapijonų šypsojos ir išėję iš bažnyčios kalbėjosi, kad mūsų šis kunigas yra "kuku," jei jis tokias puikias laidotuves, kokių pas katalikus niekad nėra matyt, niekina.

Beje, Gudaicij išlydint iš svetainės, dainavo L.L.R. Choras - dvi tinkamas dainas. Todel ir katalikam darbininkam tokios bolsėviku laidotuves labai patiko.

Gudaitis iš savo giminiu turėjo šioj salyj tik vieną tetą E. Sadauskienę, kurį gyvena Brooklyne, N. Y., ir kuri dalyvavo laidotuvesė. Drg. Sadauskienė buvo ir yra pilnai patenkinta Norwoodo draugijy patarnavimu ir tvarka laike Gudaicio palaidojimo.

Iš Lietuvos Gudaitis paėjo iš Suvalku rėdybos, Sakij apskričio, Barzdų valsčiaus, Gražiškiu kaimo. Lietuvoj paliko dar gyvu motina, Ona Gudaicienė, brolius Jonā, Povylā ir Konstantinā, seseris Antaninā ir Magdalēnā. Turto Gudaitis paliko virš 2,000 doleriy. Palaidojimas atsiėjo apie \$400. Likusis turtas bus surinktas ir pasiustas motinai. Gudaitis buvo ramaus būdo vaikas ir pastovus darbininkiskų organizacijy narys. Mirė, turėdamas 40 metų amžiaus. Išsiekis drauge, savo kelionę atlikęs, o mes dar tęsime kovą

va prieš išnaudojimo kapitalistinę sistemą. Buvęs Jo Draugas J. G. LAWRENCE, MASS.

A.L.D.L.D. Kuopos ir Liaudies Choro Darbuotė; Šeimyniški Įvykiai Draugų Tarpe

Kas link darbininkisko veikimo, tai krutame, kiek galime. A.L.D.L.D. kuopoj duokles po biskj baigiamie rinkti. Liaudies Choras darbuojasi, kiek galima. Vasaros sezono vaziuovome, kur tik buvom pakviesti. O dabar žimos sezonui vėl rengiamės prie dideliu darby, prie operacij. Turim dvi operetas, "Alkis" ir iš chiny kalbos, ir verčiama operetę pradėsim mokintis 19 d. spalij (October), 1931. Todel seni ir jauni choristai yra kviečiami būtinai būti vspaminėta diena, 7-ą val. vakarē, L. U. K. svetainėje, 41 Berkeley St.

Rugsėjo (Sept.) 23 d. cviliu slūbu apsiėvdė drg. Antanas Aleksonis su drg. Eva Pauliukoniute. Abudu jaunavedžiai yra energingi Liaudies Choro nariai, kur per ilgus metus darbuojasi dailės stityje. Nebuvo tokiu darbininkiskiu parengimu, kur seserys Pauliukoniutės nepalinksintu savo balceliais, o drg. A. Aleksonis, nebuvo tokiu lošimū-tentru, kur jis nepaimty koltios rolės ir neatlostų su didele energija ir gabumais. Todel linkime tiem draugam laimingo šeimyniskio gyvenimo, geros klotes ir vėl darbuotis sykiu po proletarine vėliava.

Spalij (Oct.) 3 d. apsiėvdė drg. Jonas Milvidas su drg. Teofile Matilda Stankiute; slūba irgi emė civilij. Drg. Teofilē Matilda ilgus metus dalyvavo Liaudies Choro ir darbavosi, kiek tik išgalėjo; taipgi buvo narė ir kitu darbininkiskai-progresyviu draugijy; tijk šia vasarā buvo apleidus Liaudies Chora, bet manome, kad vėl sugrįs prie darbininkiskio judėjimo, ir dirbsim kartu. Drg. Jonas Milvidas priklauso prie A.L.D.L.D. ir yra "Laisvės" šerinkas ir skaitlytojas, taipgi kitu pažangiu draugijy narys. Todel linkime abiem draugam laimingo šeimyniskio gyvenimo ir passekimo ir būti po raudonąja vėliava.

Spalij (Oct.) 1 d. draugam Onai ir Mikui Dovidoniams garmys atnešė gražy sūny, kuriam linkime augt. būti sveikam, o užaugus užimt vietą tarp klasinai samoningu proletary, kaip kad dabar yra užėmę jo tėvai.

Kaisedorietis.

CHESTER, PA

Svarbios Prkalbos

Šj sekmadienij, spalij 18 d., 2 v. po pietu, Chesteryje A.L.D.L.D. 30 kuopa rengia labai svarbias prakalbas. Jos įvyks Lietuviu Klubo svetainėj, 339 East 4th St. Pirmu sykiu čionai kalbės d. P. Buknys, "Laisvės" administratorius iš Brooklyno. Visi dalyvaukite šiose svarbiose prakalbose. Smarkiai garsinkite, idant kuodaugiausia darbininku sutralukus. Įžanga i prakalbas visiems veltui.

Rengėjai.

VIETOS ŽINIOS

Skrzybėliu ir Sukteliu Darbininku-iy Kova

NEW YORK. — Skrybėliu darbininkės ir darbininkai streikuoja prieš Robin Hood Hats dirbtuve, 65 W. 39th St. Savininkas turėjo padaręs sutartj su kaiřiaja industrine unija; bet dabar jis sumanė tą unijā sulaužyti su pagelba "socialistinės" skebų unijėlas. Tęsiasi streikai prieš Winfine Dress Co., Gloria Dress Co. ir Berman & Smith Co. Darbininkės ir darbininkai kovuoja prieš darby išvežimą i neujinies dirbtuves. Tose vietose komunistai daž-

nai laiko masinius mltingus gatvėse, aiškindami, kodėl siuvėjai ir sluvėjos turi remti Komunistų Partijos kandidatus rinkimuose. Amerioj prakal-

bos porą dienų atgal ten klausėsi 5,000 adatos darbininkų.

Silpni Nervai Padaromi Stiprus

Bridgeporto Darbininku Organizacijos Rengia

Darbininkai ir Darbininkės!

LIETUVIS GRABORIUS

Norientieji geriausio pataravimo ir už žemą kainą.

LIETUVIŲ SVETAINEJE

18 Spalij (October), 1931

LIETUVIŲ SVETAINEJE 407 Lafayette St. Bridgeport, Conn.

VISTŲ VAKARIENE Pulk Programā

ĮŽANGA 50 CENTŲ YPATAI

Gerą DUONA valgt reikalingiausia kiekvienam. Kas nori but sveiku ir stipriu, tai valgykit SHOLES BAKING. Keptuves DUONA.

Mūsų miltai geri, duona visuomet sviežia vežam i storus ir stubas, visoj aplinkei Brooklyno ir New Yorko. Siunčiam per pačią ir i kitus miestus. V. LUKOŠEVIČIA, Savininkas.

SCHOLES BAKING, INC. PURE RYE BREAD, ROLLS & CAKES 10 SHOLES STREET BROOKLYN, N. Y. Phone STAGG 9645

NEKENTEKIT NUO SLOGŲ

ROJAUS RECEPTO TABLETAI

ROJAUS TABLETAI yra labai pagaiduojamas palūosavimas nuo slogu, kosulio, karšcio ir galvos skaudėjimo. Jos palūosuoja vidurius -pralaužia šaltj ir prašalina slogu bakterijas.

SLOGOSE YRA PAVOJUS-VISOKIOSE SLOGOSE-NES JOS VEDA PRIE PLAUCIŲ UZDEGIMO

ROJAUS RECEPTO TABLETAI negadina viduriu ir nekankina nervy sistemai, nes juose yra iš dielio skafiaus-SVIEZIJAUSIA-TYRIAUSIA IR LABIAUSIAI VEIKIAUSIA-SUDETIS.

Jie yra išdirbami lietuviu įstaigos ir žmonių įvertinami visur. Priešingai save prieš šaltj šj žiemā, išgydami dėmē ROJAUS TABLETU; turėkite juos savo namuose. Nelaukite-ekite pas anvo aptiekoriu, reikalaukite ju ir nemokite kitoku. Jei jis neturi ju, tai išpildykite žemiau paduotą kuponā ir pasiuskite mumis.

Viena dėžė už 35c, trys dėžės už \$1.00

Prašome prisiusti man... dėžę ar dėžes ROJAUS TABLETU už \$..... kuriuos siuomi prisiunčiu.

Prasome prisiusti mums vardā ir antrašā savo aptiekos.

69 Bond Street BLUE ROSE LABORATORY Elizabeth, N. J.

NUMAZINTOS I ABI PUSES KAINOS

I KAUNĄ IR ATGAL PER HAMBURGĄ

\$197.00

U. S. Karo Mokesčiai Atskirai

TREČIA KLASE ANT VISŲ MUŠŲ LAIVŲ

HAMBURG-AMERICAN LINE

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKU APTEIKOS

8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT, MICH.

nai laiko masinius mltingus gatvėse, aiškindami, kodėl siuvėjai ir sluvėjos turi remti Komunistų Partijos kandidatus rinkimuose. Amerioj prakal-

Silpni Nervai Padaromi Stiprus

Bridgeporto Darbininku Organizacijos Rengia

Darbininkai ir Darbininkės!

LIETUVIS GRABORIUS

Norientieji geriausio pataravimo ir už žemą kainą.

LIETUVIŲ SVETAINEJE

18 Spalij (October), 1931

LIETUVIŲ SVETAINEJE 407 Lafayette St. Bridgeport, Conn.

VISTŲ VAKARIENE Pulk Programā

ĮŽANGA 50 CENTŲ YPATAI

Gerą DUONA valgt reikalingiausia kiekvienam. Kas nori but sveiku ir stipriu, tai valgykit SHOLES BAKING. Keptuves DUONA.

Mūsų miltai geri, duona visuomet sviežia vežam i storus ir stubas, visoj aplinkei Brooklyno ir New Yorko. Siunčiam per pačią ir i kitus miestus. V. LUKOŠEVIČIA, Savininkas.

SCHOLES BAKING, INC. PURE RYE BREAD, ROLLS & CAKES 10 SHOLES STREET BROOKLYN, N. Y. Phone STAGG 9645

NEKENTEKIT NUO SLOGŲ

ROJAUS RECEPTO TABLETAI

ROJAUS TABLETAI yra labai pagaiduojamas palūosavimas nuo slogu, kosulio, karšcio ir galvos skaudėjimo. Jos palūosuoja vidurius -pralaužia šaltj ir prašalina slogu bakterijas.

SLOGOSE YRA PAVOJUS-VISOKIOSE SLOGOSE-NES JOS VEDA PRIE PLAUCIŲ UZDEGIMO

ROJAUS RECEPTO TABLETAI negadina viduriu ir nekankina nervy sistemai, nes juose yra iš dielio skafiaus-SVIEZIJAUSIA-TYRIAUSIA IR LABIAUSIAI VEIKIAUSIA-SUDETIS.

Jie yra išdirbami lietuviu įstaigos ir žmonių įvertinami visur. Priešingai save prieš šaltj šj žiemā, išgydami dėmē ROJAUS TABLETU; turėkite juos savo namuose. Nelaukite-ekite pas anvo aptiekoriu, reikalaukite ju ir nemokite kitoku. Jei jis neturi ju, tai išpildykite žemiau paduotą kuponā ir pasiuskite mumis.

Viena dėžė už 35c, trys dėžės už \$1.00

Prašome prisiusti man... dėžę ar dėžes ROJAUS TABLETU už \$..... kuriuos siuomi prisiunčiu.

Prasome prisiusti mums vardā ir antrašā savo aptiekos.

69 Bond Street BLUE ROSE LABORATORY Elizabeth, N. J.

NUMAZINTOS I ABI PUSES KAINOS

I KAUNĄ IR ATGAL PER HAMBURGĄ

\$197.00

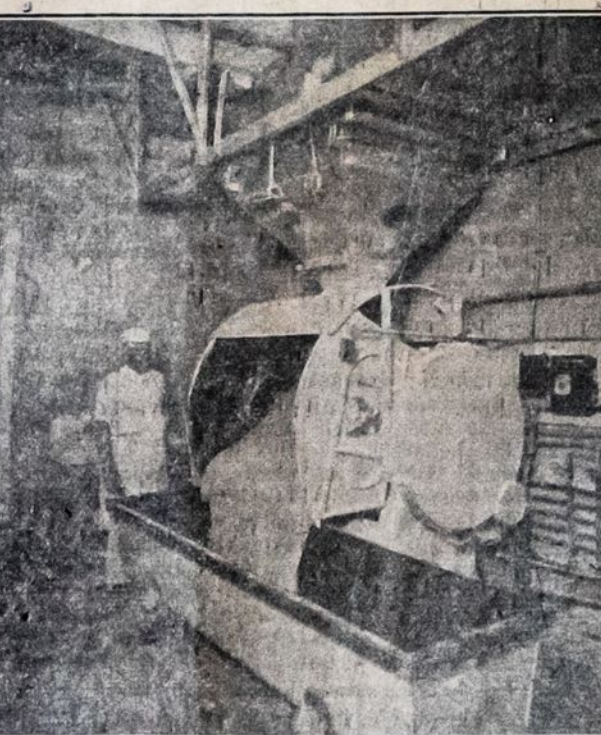
U. S. Karo Mokesčiai Atskirai

TREČIA KLASE ANT VISŲ MUŠŲ LAIVŲ

HAMBURG-AMERICAN LINE

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKU APTEIKOS

8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT, MICH.

Moderniškausi Įtaisymai 38-40 STAGG STREET, BROOKLYN, N. Y. A. M. Balchunas, Savininkas Tel. Stagg 2-5938

LIETUVISKAI-AMERIKONISKA AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Įsteigta jau 25 Metai Yra didelis Pareikalavimas Automobilų Mechaniky ir Šoferiy

Asižvelgiant i bedarbe, mes numušėme pilno mechanisko kurso kainą nuo \$75 iki \$50

NEW YORK A UTO SCHOOL 228-2nd AVENUE, Kampas 14th St. NEW YORK, N. Y.

A. LUTVINAS

Užlaiko LINKSMIAUSIĄ UZEIGĄ ELIZABETHE

Ivairių karstų pėrimų, ypač kuomet užėisi sušales, gausi šilumos įvaylias, taipgi ir gardui užkandžiai.

Turi didele svetainę, tik kama gū bualiams, teatrums, vestuvėms, sporto parengimams ir t. t., tik 3 bloka! nuo Staen Island Ferry.

62 S. PARK ST., KAMPAS FRONT STREET, ELIZABETH, N.J. Tel. Trinity 3-8720

VIENTELE AMERIKOJE LIETUVIŲ

AUTOMOBILIŲ TECHNIKOS MOKYKLA

825 E. 14th STREET, Near 1st Avenue NEW YORK CITY

Praktika ant vietos.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvanija ir New Jersey Valstijose Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prienamą kainą. Nulūdimu valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:

1439 SOUTH 2ND STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonai: Bell - Oregon 5188 Keystone - Main 1417

VIETINĖS ŽINIOS

Pukus Atsakymas Renegatiškai Sklokai

Pereita ketvirtadienį Brooklyne, Williamsburgh dalyje, įvyko "Laisvės" skaitytojų susirinkimas, kuriame buvo padaryta planai darbuoti laike vėjau. Nors vakaras buvo lytotas, vienok veikėjų susirinko apie 60.

Apart vėjau reikalų, buvo diskusijų ir del renegatų sklokos darbininkiško judėjimo ardyto darbo. Pora draugų rodė jiems pasigalėjimo, simpatijos; žle po draugiškų diskusijų, rodosi, ir jiedų įsitikino, kad prūseikinių žygių yra kontr-revoliuciniai. Taip pat kalbėta apie pajavainimą "L." turinio.

Prisiminus, kad draugai Blozneliai, kurie gausiai rėmė "Laisvę" ir visą mūsų judėjimą, finansiniai, bedarbės suspausti, atsiėmė \$100 už šėrus, paprašyta draugų atpildyti tą spragą. Tuojau drg. J. Nutautas paėmė šėrų už 20.00, drg. P. Petraitis už \$10.00, drg. M. Simonavičius paėmė šėrų už \$10 ir \$5 aukojų Tarpautiniam Darbininkų Apsigynimui; drg. F. Vaitkus pirkė

šėrų už \$10 ir drg. B. Adomavičius už \$10. O draugai Čirikas, Petkus ir Viltrakis pasižadėjo pamti šėrų. Viso už šėrus turėsime \$90.

Pukus Drg. Pelecko ir Petkienės Pasidarbavimas

Vėjau Brooklyne eina puikiai. Draugas Peleckas pridavė \$30 už naujus skaitytojus ir draugė Petkienė, iš Great Necko, \$25.00. Tat tas susirinkimas davė dienraščiai \$145.00 ir T.D.A. \$5.

Skloka savo pavadintame masiniame svarbiausiam susirinkime, kurį turėjo A. C.W. of A. Unijos svetainėje, už reakcinio prezidento H.H. mano nugaros, gyrėsi pasidarius biznio \$71.17. Mes paprastame draugų susirinkime auklėme savo dienraščiai dvigubai daugiau už juos. Lai nelaukia renegatų "Laisvės" mirties. Jie greičiau išgirs varnus bekrankiant prie savo kontr-revoliucinės padlo ("Naujosios Klampynės").

Papilietis.

Bedarbis su Pašėlu, Vietoj Revolverio, Bandė Gaut Pinigų; Nepavyko

Maspeth, L. I. — Bedarbis, Peter Russell, 22 metų amžiaus, už paskutinį penktuką nusipirko extra storą pašėlį; įsidėjo į kišenį ir eis aplėst kokią krautuvę, kad gaut kiek pinigų pats sau ir savo badaujančiai moteriai, su kuria gyvena po num. 5533—68th Pl., Maspeth. Kišenį atstatęs pašėli, krautuvinkas pamatė, kad tai revolveris ir atiduos jam pinigus. Taip vargšas ir padarė vieną krautuvėlį ant Grand St., Brooklyne.

Prigrasintas, krautuvėlės savininkas D. Slintenstein iškrautė iš savo redžisterio \$1.70 ir atidavė bedarbiui. Bet šiam išėjus laukan, savininkas pasišaukė policmaną. Bedarbis tapo sugautas ir kalėjimam pasodintas. Jo gi moteris, likus be vieno cento, toliau badauja.

Domei Brooklyniečių Tarp. Darb. Apsigynimo Narių

International Labor Defense (Tarpautinio Darbininkų Apsigynimo) brooklyniškės sekcijos centras yra po num. 136 15th St., prie 4th Ave. ir Prospect Ave. Vieta lengvai privažiuojama West End Linijos požeminiu gelžkeliu-eleiveitriu. Tuo adresu reikia kreiptis visais reikalais. Raštinė atdara kasdien nuo 8 iki 10 val. vakare, apart šeštadienį ir sekmadienį. Sekcijos Pildomasis Komitetas turi susirinkimus kas antras ir ketvirtas ketvirtadienis kiekvieno mėnesio vakarais.

Proliškai, Sekcijos Komitetas.

V. Tamkiūtės ir Mokinių Koncertas

Violet Tamkiūtė, dainininkė ir mokiniai turi trečią metinį savo koncertą sekmadienį, spalio 18 d., 4-tą val. po pietų, Shubert Hall, 862 Monroe St., Brooklyne. Įžanga 75c. Tai pati dainininkė, kuri gabiai dainavo Fr. Stankūno pastarajame koncerte, Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubu nuosavame name, kamps Union Ave. ir Stagg St., Brooklyne.

Balius su Pamarginimu Šeštadienį Spalio (October) 24, Liet. Piliiečių Klubu Svetainėje, 80 Union Ave., Brooklyn. Pradžia 7-tą Val. Vak. Rengia J. Baltrukevičius Orkestra Įžanga 50c

Ko iš Miesto Valdybos Reikalavo Komunistai Bedarbiam

NEW YORK. — Komunistų kandidatai į valstijos seimą, Vern Smith, Sadie Van Veen ir Nathan Shaffer atėjo į New Yorko valdybos posėdį ir pastatė savo Partijos reikalavimus, pagal kuriuos turi būt šelpiami bedarbiai. Šie komunistų delegatai reikalavo, kad iš miesto išdo būtų paskirta \$200,000,000, iš kurių žiemos mėnesiais būtų išmokėta kiekvienam bedarbiui po \$150 ir kiekvienam negalinčiam dirbti jo šeimynos nariui po \$50. Reikalaujami suma yra beveik lygi tai krūvai pinigų, kuriuos miesto valdonai rengiasi išmokėt (\$196,000,000) bankieriams ir kitiems kapitalistiniams miesto bonų saviniukams.

Statydami reikalavimą 200 milijonų dolerių bedarbiam šelpiti, komunistai delegatai pabrėžė, kad tą fondų turi tvarkyti patys bedarbių ir dirbančiųjų darbininkų komitetai, taip kad negalėtų jo pinigų vogti demokratiniai latralpolitikieriai. Sykiu su tuom delegatai pastatė ir reikalavimą, kad būtų atšauktas streikaužiškas McKee bilius; mat, sulig šio biliaus, turėtų būt areštuotas kiekvienas bedarbis, kuris būk tai tyčia neima darbo, o bergždžiai "valkiojasi," "bomauja," kaip kad sako City Hall ponai.

Komunistų delegacijos pirmininkas patiekė ir nurodymų, kaip galima būtų sukelti pinigų į bedarbių fondą. Turi būt majorui Walkeriui numušta alga nuo \$40,000 iki ne daugiau kaip \$5,000 į metus; kitiems valdininkams turi būt atitinkamai nukopota algos; nei vienas policijos kapitonas neturi gaut daugiau kaip \$3,000 per metus; milijonas dolerių, kuris buvo paskirtas prigavingai labdarystei, turi būt pervestas į darbininkų bedarbių kontroliuojantį fondą; turi būt sustabdyta iš miesto išdo mokėjimai nuosimčių savininkams miestinių bonų; visos įplaukos virš \$5,000 turi būt apdėtos specialiais mokesčiais.

Majoras Walkeris, tokių reikalavimų spiriamas prie sienos, bandė juokais atsišiepti; ir komunistų delegatų reikalavimai tapo atidėti slaptam posėdžiui miesto tarybos. Delegatai prieš tai užprotestavo; o delegatė Sadie Van Veen staciai užkepė majorų Walkeriui: "Tu visuomet supyksti, kaip tik būna tau priminta apie badaujančių bedarbių reikalus; o ir šiame pat kambary tavo akyse buvo kiek pirmiaus primušti bedarbių demonstracijos delegatai. Jūsų gi pa-

čių komisisionierius Rybicki pripažino, kad mieste yra milijonas bedarbių; 50,000 bedarbių vaiku kasdieną eina į mokyklą nevalge."

Pažymėtina, kad socialistas advokatas miesto tarybos narys nei žodžio netarė apie bedarbių reikalus, bet tuojau pradėjo argumentuoti, kad reikia pakelti taksus (mokesčius), kad tuo būdu galima būtų geriau užlaikyti požeminius gelžkelius.

Komunistai ir su jais išvien visi revoliuciniai darbininkai nesiliaus kovoje už bedarbių aprūpinimą. Dabar visur eina mobilizacija alkanųjų maršutojų, kurie trauks ant Washingtono ir perstitys savo reikalavimus Jungtinių Valstijų kongresui gruodžio 7 d.

Darbininkų Mobilizacija Rinkimų Kampanijai

NEW YORK. — Komunistų Partija šaukia visas darbininkiškas organizacijas, kad per savo susirinkimus išrinktų narių-piliiečių komitetus, kaip po sargus balsavimų vietoms lapkričio 3 d. Tie sargai reikalingi, kad demokratai ir republikoniai nesuvogtų balsus, paduodamus už Komunistų Partijos kandidatus. Komunistiniai sargai taipgi žiūrės, kad demokratų ir republikonų pakalikai nebalasuotų po kelis kartus.

Kaip mūsų šiuo organizacijų nariai, taip pavieniai klasiniai darbininkai yra raginami tuojau užsiregistruot, kaipo rinkimų sargai, komunistų sekcijų raštinėse. Brooklyniečiams bus bene parankiausia užsiregistruot į sargus Workers Centre, 61 Graham Ave., Brooklyne.

Visos lietuvių darbininkiškos organizacijos ir pavieniai revoliuciniai darbininkai yra šaukiami finansiniai paremti Komunistų Partijos rinkimų vykti. Apskaitliuojama, jog šiame distrikte reikia \$5,000, kad galima būtų tinkamai išvystyti agitaciją ir propagandą, traukiant darbininkus balsuoti už komunistų kandidatus ir jų platformą šiuose rinkimuose.

Spalių 29 d. bus didelis masinis mingas Webster Hall svetainėje, New Yorke, pašvestas klausimams, surištiems su šiais rinkimais. Drg. Amter ir kiti kalbėtojai išrodyš kapitalistinių partijų supuvimą ir kylančią darbininkų bangą prieš kapitalizmą.

Spalių 24 ir 25 d. yra paskirtos dienos specialiai vaikščioti po namus, pardavinėjant Kom. Partijos rinkimų platformas ir tam tikrus kuponus. Gavėse gi aukos tam tikslui bus renkamos su dėžutėmis. Lietuviai darbininkai, kreipkitės į kom. Šeštos Sekcijos raštinę, 61 Graham Ave., kur gausite platformas, kuponus, dėžutes ir informacijas, kaip tomis dienomis darbuotis.

Majoro Walkerio Bičiulis Prisiplėšė \$1,000,000

NEW YORK. — Kažin kur dingo Russell T. Sherwood, buvęs majoro Walkerio asmeniškas sekretorius ir jo finansinis agentas! Sherwoodas turi pasidėjęs virš milijoną dolerių penkioliktose bankų; galima daktas, kad yra jo ir užslėptų milijonų laivų iš grafoto, gemblerystės ir visokios politinės žulikystės. Tyrinėjančiai Seabury'o komisijai yra pristatoma nurodymų, kad ir majoras Walkeris turėjęs ryšių su tuo "bizniu."

Reporterių klausinėjamas, Walkeris atšovė: "Aš nieko neturiu pasakyti."

Symposium by Young Communists, Oct. 20

A Symposium is being arranged by the Greenpoint Unit of the Young Communist League on the election campaign on Tuesday, October 20, 1931, Laisve Hall, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y., 7:30 P.M.

The Communist Party has its candidate in this assembly district and we want the work-

ers, both young and adult, to know the platform of the Communist Party. The Communist Party is the only political organization that has a working class program and which leads the struggles of the workers for better conditions in the shop and for immediate unemployment relief and for unemployment insurance. The republican and democratic parties are now coming to the workers before election and claiming the they will better the conditions of the workers, in order to get their votes. They are using radical phrases in order to fool the workers. We find that the socialist party, the third party of the bosses, is now using revolutionary talk in order to befuddle the workers and to draw them away from the Communist Party.

We, the Greenpoint Unit of the Young Communist League, challenge the three parties of the bosses to send their representatives to the Symposium where the local Communist candidates will expose the fakerism of these boss politicians, who are now coming out with smooth phrases in order to deceive the workers. The Communist Party is the only working class party and all workers must vote that on the election day. A large vote for the Communist Party will force the bosses and their Government to hear the issues confronting the working class.

VOTE AS YOU FIGHT — VOTE COMMUNIST!!! A VOTE FOR THE COMMUNIST PARTY IS A BLOW AGAINST THE BOSSES!!!

All young and adult workers are urged to attend this meeting, Tuesday, October 20, Laisve Hall, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Young Communist League, Greenpoint Unit, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

(Daugiau vietos žinių 5-tam puslapyje).

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU Silvestro Dargio, Justino ir Juozo Kučauskų. Vieni gyvena Cleveland, Ohio. Meldžia juos atsiskauti arba kas žino, malonėkit pranešti. Būsi dėkingas, arba atlyginasi už sugaištį. M. J. Rastimas, S.W.B.T. Co., Room 301, St. Louis, Mo.

PAJIEŠKAU Jurkevičienės, su kuria 7 metai atgal atvažiavau sykiu iš Lietuvos. Gyveno Brooklyn, N. Y. Turia svarbų reikala, meložiui atsiskauti. P. Gumbulevich, 9 Meadow St., Ansonia, Conn.

REIKALAVIMAI

REIKALAUJAM 2 vyru dirbti furnituro Store, vienas kaipo mungeris, o antras kaipo išvežiotojas ordoriu. Geras darbas ir užmokestis. Turi užstatyti kavčia piniais. Atsiskauti greit. Smiths Furniture Exchange, 272 Plane St., Newark, N. J. (245-247)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA lietuviška duonkepėkla, biznis įdirbtas per 18 metų. Tik viena duonkepėkla randasi šiame mieste, lietuvių apgyventoj vietoj. Pardavimo priežastis—savininko nesveikata. Gera progna, kreipkitės tuojau. R. Zulon, 63 Houghton St., Hudson, Mass. (242-258)

IMPERIAL BARBER COLLEGE

Vyrų, kurie sunkiai dirbat už mažą algą arba visai nedirbat, atkreipkit atyda į barberystės amatą. Į trumpą laiką išmoksite, veiau darysit gerą pragyvenimą, nes vietos laukia jus. Mes mokiname barberiauti ir moterų plaukus kirpti. Pilnas kursas \$25.00. Ateikite persitikrint. Lietuvių Instruktorius. IMPERIAL BARBER COLLEGE 612 10th Ave., Cor. 44th St., New York, N. Y. (237-251)

KRAUJO SPECIALISTAS

Gydas ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odes. Padarau ištyrimą kraujo ir sląpuma.

DR. MEER 156 W. 44th St., Room 302 New York, N. Y. Valandos Primitimo: Ryte nuo 10 iki 1. Po pietų nuo 2 iki 5 val. vakare Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų Telefonas Lackwanna 4-2180

DYKAI FOTOGRAFIJA!

Kurie nuotrauks savo fotografiją per September mėnesį, tiem duosiu dykai vieną paveikslą dydžio 8x10.

Tai darom tik inimui kostumerių, jog mes esame specialistai savo profesijoje.

F. KLASTON'S STUDIO 499 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

KOJŲ SPECIALISTAS

Vokietys daktaras specialistas išgydo įvairias kojų ligas, patinimus, gyslų ir sąnarių įdegimus be operacijos taipgi ir kitas ligas. Kreipkitės pas:

DR. OTTO MEYER 208 West 54th St. New York City Valandos paprastomis dienomis ofisas uždarytas. nuo 2 iki 6 val. po pietų. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 11 iki 1 valandos. Sekmadieniais

Telephone, Stagg 7057

Stephen Bredes, Jr. LIETUVIS ADVOKATAS

197 HAVEMEYER STREET Williamsburgh Bridge Plaza Brooklyn, N. Y.

Rezidencijos Adresas: 65-02 GRAND AVENUE Maspeth, L. I. Juniper 5-6776

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) GRABORIUS (UNDERTAKER)

(NOTARY PUBLIC) Patarnauju visiems be skirtumo. Tolumas del manų skirtumo nedaro. Mano ofisas atdaras dieną ir naktį. Darbą atlieku gerai. Reikale kreipkitės pas mane, o patarnausiu kuogeriausiai.

734 Grand Street Brooklyn, N. Y. PHONE STAGG 2-5643

Malonūs Rūkyti!

Gerbiami Gery Cigarų Mylėtojai! Kaip Brooklyne, taip ir kituose miestuose, biznio užvedimuose, kur rūkymui medegos yra užlaikomos, visur reikalaukite

Naujokų Cigarų

JONO ARBA PETRO Kainos po 10c ir 15c Tai LIETUVIŲ IŠDIRBYSTES CIGARAI Petras Naujokas Savininkas

Mūsų išdirbystė savo cigarų gerumu įsigijo populiarišką vardą visoje plačioje Amerikoje. Mes pristatome savo garsiuosius cigarus ne tik į artimesnius miestus, bet ir į tolimesnius. Prisunčiamee pašta pigiai ir greitai.

P. J. Naujokų Cigarų Dirbtuvė 361 Broadway, Brooklyn, N. Y.

LORIMER RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA

Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonisku Stilium

SYKI ATSLANKE PERSITIKRINSIT

Pabandykite!

SAVININKAI MARČIUKAI

417 Lorimer Street, "Laisvės" Name

BROOKLYN, N. Y.

MEDICINOS DAKTARAS

B. BAGDASAROV

209 Second Ave. Tarp 12 ir 13 gatvių

GYDAU: KRAUJO IR LYTIŲ ORGANŲ LIGAS

Valandos paprastomis dienomis nuo 11 ryto iki 1 po pietų. Vakaris nuo 5 iki 9 val. Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 3 val. po pietų. Telef. ALGANQUIN 4-5294

Telefonas: Stagg 2-9105

DR. A. PETRIKA

PETRIK

221 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.

X-SPINDULIŲ DIAGNOZA GAZO ANESTETIKA

VALANDOS: Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare. Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Telephone, Greenpoint 9-2320

J. Garšva Graborius

UNDERTAKER

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; paramo automobilius ir karietas vesėjoms, krikštynoms ir pasivažiavimams.

231 Bedford Avenue BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Stagg 2-4409

A. RADZEVIČIUS GRABORIUS (UNDERTAKER)

416 Metropolitan Avenue (Arti Marcy Avenue) BROOKLYN, N. Y.

ZODIS NUO DR. MENDLOWITZ

Siuom primenų savo draugams, jog aš vis dar praktikuoju savo profesiją.

Pirmiaus antrašas buvo 271 Berry St. Dabar mano antrašas:

DR. H. MENDLOWITZ

2220 Avenue J, Brooklyn, N. Y. TEL. MIDWOOD 4-4316

MOT. LAUKUS, Fotografas

214 Bedford Ave., Brooklyn Tel. Greenpoint 9-7831

Geriausiu Studija Brooklyne. Atiekti Persitikrinti

VIDURIAI UŽKIETĖJĖ

Kendrick's Herb Laxative Yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų

Šiais vaistais neužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugrąžinti natūrali vidurių malimą. Nereikia virint, o tik sumalstyt su vandeniu ir užgert einant gut. Visiška nekkenksmingas, ir galima duot vaikams, kūdikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina . . . . . 60c., per pašta 65c.

Kundroto aptieka yra didžiausia ir seniausia valstini. Mes specialistai sutaisyti daktarų receptus, ir užtikrinam, kad sudėtinės šių receptų dalys, gydytojų užsakymu, yra naujos, tyros ir geriausios.

Mes taip pat turime žolių ir gerą sandėli gyduolių. Kiekvieną kartą reikalaujant, kreipkitės:

KUNDROTO APTEIKA

F. J. KUNDROTA, Savininkas

229 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y. Kamp. N. 4-tos gatvės Tel., Greenpoint 9-2017-2360-3514

Iškirpti šį skelbimą ir prisijūkti kartu su užsakymu.